2025/1235

25.6.2025

DECIZIA (UE) 2025/1235 A COMISIEI

din 24 martie 2025

privind măsura de ajutor de stat SA.54155 (2021/NN) pusă în aplicare de Spania – Hotărâre arbitrală în favoarea Antin

[notificată cu numărul C(2025) 1781]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ([1]) și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) Prin notificarea electronică din 17 aprilie 2019, Spania a notificat Comisiei, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), hotărârea arbitrală pronunțată la 15 iunie 2018 de Tribunalul arbitral (denumit în continuare „tribunalul”), instituit sub auspiciile Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții („ICSID”), în contextul procedurii de arbitraj Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V. (denumite împreună „Antin”)/Spania ([2]). Hotărârea pronunțată în urma acestei proceduri, astfel cum a fost modificată la 29 ianuarie 2019 prin decizia de rectificare a tribunalului ([3]), dispune plata către societatea Antin a unei compensații de 101 milioane EUR la care se adaugă dobânda aferentă acestei sume și o contribuție la costurile procedurii de arbitraj, care trebuie plătite de Spania ca urmare a încălcării de către acest stat a Tratatului privind Carta energiei („TCE”) ([4]) (denumită în continuare „hotărârea”).

(2) Prin notificarea hotărârii, Spania a acționat în conformitate cu obligația care îi revine în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, care este, de asemenea, reluată în Decizia Comisiei din 10 noiembrie 2017 în cauza SA.40348 ([5]) („Decizia Comisiei din 2017”).

(3) Prin scrisoarea din 19 iulie 2021, Comisia a informat Spania că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește hotărârea în cauză („decizia de inițiere a procedurii”).

([1]) JO C 450, 5.11.2021, p. 5.
([2]) Cauza ICSID nr. ARB/13/31. Detalii sunt disponibile aici: https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/13/31.
([3]) A se vedea nota de subsol 2.
([4]) TCE este un acord internațional aplicabil sectorului energetic. Acesta a fost semnat în decembrie 1994, printre altele, de Uniunea Europeană (denumită în continuare „Uniunea”), precum și de Spania, Țările de Jos și Luxemburg și a intrat în vigoare în aprilie 1998, a se vedea Decizia Consiliului și a Comisiei 98/181/CE, CECO, Euratom din 23 septembrie 1997 (JO L 69, 9.3.1998, p. 1). Dispozițiile TCE includ protecția investițiilor, comerțul cu materiale și produse energetice, tranzitul și soluționarea litigiilor. Uniunea s-a retras din TCE în iunie 2024, a se vedea Decizia 2024/1638 a Consiliului din 30 mai 2024. Spania s-a retras, de asemenea, din TCE în aprilie 2024.
([5]) Decizia C(2017) 7384 final a Comisiei din 10 noiembrie 2017 privind ajutorul de stat SA.40348 (2015/NN) – Regatul Spaniei – Sprijin acordat pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, prin cogenerare sau din deșeuri (JO 2017/C 442/01), considerentul 165.

(4) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([6]). Comisia a solicitat părților interesate să își prezinte observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

(5) Comisia a primit observații de la 23 de părți interesate, inclusiv de la Antin. Spania nu a prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii. Prin scrisorile din 1 februarie 2022 și din 25 noiembrie 2022, Comisia a transmis observațiile respective Spaniei, care a avut posibilitatea de a reacționa la acestea. Spania și-a transmis observațiile prin scrisorile din 20 aprilie 2022, 3 ianuarie 2023, 27 noiembrie 2023 și 29 ianuarie 2024.

(6) Informații suplimentare au fost transmise de către Spania la 6 martie 2025.

(7) La 4 martie 2025, autoritățile spaniole au acceptat, în mod excepțional, să renunțe la drepturile care decurg din articolul 342 din TFUE, coroborat cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1/1958 al Consiliului ([7]), și și-au exprimat acordul privind adoptarea și comunicarea prezentei decizii în limba engleză.

2. CONTEXT ÎN LEGĂTURĂ CU ARBITRAJUL ÎN INTERIORUL UE ([8])

(8) Astfel cum a susținut în mod constant Comisia ([9]) și a statuat în repetate rânduri Curtea ([10]), mecanismele de arbitraj din interiorul UE între state și investitori străini care decurg din tratatele bilaterale de investiții (denumite în continuare „TBI") și TCE contravin dreptului Uniunii, în special articolului 19 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE"), articolelor 267 și 344 din TFUE și principiului autonomiei ordinii juridice a Uniunii.

(9) La 6 martie 2018, Curtea de Justiție a statuat în hotărârea pronunțată în cauza Achmea că, în ceea ce privește clauzele de arbitraj între state și investitorii străini prevăzute în cadrul TBI intra-UE, acestea sunt incompatibile cu tratatele UE, în special cu articolele 267 și 344 din TFUE, deoarece astfel de clauze aduc atingere autonomiei dreptului Uniunii ([11]).

(10) Raționamentul prezentat în hotărârea Achmea este aplicabil și în ceea ce privește aplicarea TCE în interiorul UE, astfel cum a afirmat Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza Komstroy ([12]). În această hotărâre, Curtea de Justiție a statuat că o dispoziție precum articolul 26 din TCE urmărește să reglementeze, în realitate, relații bilaterale între două dintre părțile contractante la TCE, într-un mod similar cu dispoziția din TBI în discuție în cauza care a determinat pronunțarea hotărârii Achmea ([13]). Curtea a adăugat că o procedură de arbitraj în interiorul UE inițiată în conformitate cu articolul 26 din TCE ar înlătura competența instanțelor statelor membre și, implicit, sistemul jurisdicțional de căi de atac pe care articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE le impune acestora să îl instituie în domeniile reglementate de dreptul Uniunii pentru litigiile care pot viza aplicarea sau interpretarea acestui drept ([14]). Curtea a constatat că articolul 26 alineatul (2) litera (c) din TCE trebuie interpretat, așadar, în sensul că nu este aplicabil litigiilor dintre un stat membru și un investitor dintr-un alt stat membru în legătură cu o investiție realizată de acesta din urmă în primul stat membru ([15]).

([6]) JO C 450, 5.11.2021, p. 5.
([7]) Regulamentul nr. 1 al Consiliului de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 17, 6.10.1958, p. 385).
([8]) A se vedea, de asemenea, secțiunea 3.5.3 din Decizia Comisiei din 2017.
([9]) A se vedea, de exemplu, secțiunea 3.5.3 din Decizia Comisiei din 2017 și considerentul 160 din decizia de inițiere a procedurii.
([10]) A se vedea în acest sens Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 6 martie 2018, Slowakische Republik/Achmea BV, C-284/16, EU:C:2018:158 (denumită în continuare „hotărârea pronunțată în cauza Achmea") și Hotărârea din 2 septembrie 2021, Republica Moldova/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655 (denumită în continuare „hotărârea pronunțată în cauza Komstroy").
([11]) A se vedea punctele 58-60 din hotărârea pronunțată în cauza Achmea.
([12]) A se vedea punctele 65 și 66 din hotărârea pronunțată în cauza Komstroy.
([13]) A se vedea punctul 64 din hotărârea pronunțată în cauza Komstroy.
([14]) A se vedea punctul 59 din hotărârea pronunțată în cauza Komstroy.
([15]) A se vedea punctul 66 din hotărârea pronunțată în cauza Komstroy.

(11) În hotărârea Romatsa, Curtea de Justiție a statuat, de asemenea, că o hotărâre arbitrală pronunțată în cadrul unei proceduri între un stat membru și un investitor dintr-un alt stat membru, în temeiul unei clauze arbitrale prevăzute de un acord internațional, este incompatibilă cu dreptul Uniunii, în special cu articolele 267 și 344 din TFUE, și, prin urmare, nu poate produce efecte și nu poate fi executată ([16]). O astfel de hotărâre nu poate produce, așadar, niciun efect și nu poate fi astfel executată pentru a se proceda la plata despăgubirii acordate de respectiva hotărâre. Într-un astfel de caz, o instanță a unui stat membru nu poate, în niciun caz, să procedeze la executarea unei astfel de hotărâri pentru a permite beneficiarilor săi să obțină plata daunelor-interese care li se acordă prin aceasta ([17]).

(12) Comisia și statele membre au luat mai multe măsuri pentru a pune în aplicare sau pentru a asigura în alt mod eficacitatea hotărârilor Curții de Justiție.

(13) La 15 ianuarie 2019, statele membre au semnat o declarație privind consecințele hotărârii Curții de Justiție în cauza Achmea și privind protecția investițiilor în Uniunea Europeană ([18]).

(14) La 5 mai 2020, 23 de state membre au semnat un acord privind încetarea TBI intra-UE, care a intrat în vigoare la 29 august 2020 ([19]). Celelalte state membre au reziliat în mod bilateral TBI intra-UE, astfel încât toate TBI intra-UE au fost eliminate în mod oficial din ordinea juridică ([20]).

(15) La 26 iunie 2024, UE și statele membre au semnat o declarație privind consecințele juridice ale Hotărârii Curții de Justiție în cauza Komstroy și înțelegerea comună privind neaplicabilitatea articolului 26 din Tratatul privind Carta energiei ca temei pentru procedurile de arbitraj din interiorul UE. De asemenea, au încheiat negocierile cu privire la textul unui acord internațional formal între acestea, menit să pună capăt continuării procedurilor de arbitraj din interiorul UE care contravin dreptului Uniunii ([21]). În special, declarația și acordul furnizează clarificări, destinate instanțelor și tribunalelor de arbitraj, potrivit cărora, în ceea ce privește clauza de arbitraj prevăzută în TCE, aceasta nu se aplică – și nu s-a aplicat niciodată – relațiilor dintre un investitor din Uniune și un alt stat membru.

(16) Din motive de exhaustivitate, Comisia observă că, la 27 iunie 2024, Uniunea și Euratom au notificat depozitarului TCE retragerea lor din TCE ([22]), întrucât s-a constatat că, în absența oricăror modificări substanțiale, TCE nu mai este compatibil cu principiile Acordului de la Paris, cu cerințele privind dezvoltarea durabilă și combaterea schimbărilor climatice, precum și cu standardele moderne de protecție a investițiilor. În plus, astfel cum s-a explicat în expunerea de motive a propunerii de decizie referitoare la retragere, TCE este incompatibil cu principiul autonomiei dreptului

([16]) Hotărârea Curții de Justiție din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctele 42-44.

([17]) Hotărârea Curții de Justiție din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctul 44; a se vedea, de asemenea, Hotărârea din 14 martie 2024, Comisia Europeană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, cauza C-516/22, EU:C:2024:231, punctele 85-87.

([18]) A se vedea https://finance.ec.europa.eu/system/files/2019-01/190117-bilateral-investment-treaties_en.pdf.

([19]) Acord privind încetarea tratatelor bilaterale de investiții dintre statele membre ale Uniunii Europene (JO L 169, 29.5.2020, p. 1).

([20]) În decembrie 2024, Comisia a înaintat cazul Regatului Unit Curții de Justiție pentru faptul că nu a reziliat TBI intra-UE încheiate cu șase state membre ale UE, JO C/2025/1222 din 3 martie 2025.

([21]) Acord privind interpretarea și aplicarea Tratatului privind Carta energiei între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, COM(2024) 257 final.

([22]) A se vedea, în acest sens, Decizia (UE) 2024/1638 a Consiliului din 30 mai 2024 referitoare la retragerea Uniunii din Tratatul privind Carta energiei (JO L, 2024/1638, 5.6.2024) și Decizia (UE) 2024/1677 a Consiliului din 30 mai 2024 privind aprobarea retragerii Comunității Europene a Energiei Atomice din Tratatul privind Carta energiei (JO L, 2024/1677, 13.6.2024). Pe lângă Uniune și Euratom, unele state membre s-au retras deja sau intenționează să se retragă din TCE. Italia s-a retras în mod unilateral în 2015. Franța s-a retras din TCE începând cu 8 decembrie 2023, Germania începând cu 20 decembrie 2023, Polonia începând cu 29 decembrie 2023, Luxemburg începând cu 17 iunie 2024, Spania începând cu 16 aprilie 2024, Slovenia începând cu 14 octombrie 2024, Portugalia începând cu 2 februarie 2025, Irlanda începând cu 27 aprilie 2025, Țările de Jos începând cu 28 iunie 2025 și Danemarca începând cu 4 septembrie 2025.

Uniunii, deoarece nu include unele dintre garanțiile identificate de Curtea de Justiție în avizul CETA ([23]) pentru a concluziona că hotărârile arbitrale nu ar avea *„efectul de a împiedica instituțiile UE să funcționeze în conformitate cu cadrul constituțional al UE”* ([24]). Spania a notificat, de asemenea, retragerea sa din TCE în aprilie 2024. Retragerile intră în vigoare la un an de la data notificării lor către depozitar.

3. CONTEXTUL MĂSURILOR SPANIOLE DE SPRIJIN PENTRU ENERGIA DIN SURSE REGENERABILE

(17) În această secțiune, Comisia oferă, cu titlu de context, o scurtă descriere a schemelor spaniole privind energia din surse regenerabile care au condus la procedura de arbitraj și, în cele din urmă, la pronunțarea hotărârii.

(18) În 2007, Spania a instituit o schemă economică premium care urmărea stimularea producției de energie electrică din surse regenerabile („RES”), reglementată prin Decretele regale 661/2007 și 1578/2008, precum și prin Decretul-lege regal 6/2009 („schema din 2007”) pentru a transpune Directiva 2001/77/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([25]), prima directivă a Uniunii privind energia din surse regenerabile. Spania nu a notificat această schemă Comisiei, în pofida faptului că, în considerentul 12 al directivei, se reamintește în mod explicit că articolele 87 CE și 88 CE (în prezent articolele 107 și 108 din TFUE) se aplică schemelor de sprijin instituite de statele membre pentru a transpune directiva. Prin urmare, schema din 2007 nu a fost niciodată autorizată de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat.

(19) În 2012 și 2013, Spania a modificat schema din 2007, în cadrul celei de a doua Directive 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind energia din surse regenerabile ([26]). Articolul 3 alineatul (3) din directiva respectivă a reamintit obligația de notificare a schemelor de sprijin ca măsuri de ajutor de stat. În primul rând, Legea nr. 15/2012 a eliminat remunerația pentru energia electrică produsă cu gaze naturale. În 2013, Spania a adoptat modificări suplimentare. Schema modificată în 2013 este reglementată de Decretul-lege regal 9/2013, de Legea nr. 24/2013, de Decretul regal 413/2014 și de Ordinele IET/1045/2014 și IET/1459/2014 (denumită în continuare „schema din 2013”). Schema din 2013 menține caracteristicile esențiale ale schemei din 2007 și aplică, pentru calcularea remunerației aferente instalațiilor de producție a energiei electrice din surse regenerabile, o metodologie diferită de schema din 2007. În temeiul obligațiilor care îi revin în conformitate cu articolul 108 din TFUE, deși cu întârziere, Spania a notificat Comisiei schema din 2013 la 22 decembrie 2014. În decizia Comisiei din 2017, Comisia a concluzionat că schema din 2013 a respectat Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 („OAME”) ([27]) și, prin urmare, a fost compatibilă cu piața internă. Decizia respectivă a evaluat, de asemenea, plățile efectuate în cadrul schemei din 2007 pentru centralele care au continuat să beneficieze de sprijin în temeiul schemei din 2013.

3.1. Schema din 2007

(20) În 2007, 2008 și 2009, Spania a adoptat Decretele regale 661/2007, 1578/2008 și Decretul-lege regal 6/2009, care au instituit schema din 2007. Operatorii generatoarelor de SRE au putut alege între două opțiuni pentru a beneficia de sprijin în temeiul schemei din 2007. Prima opțiune a constat în primirea unui tarif fix per kWh de energie produsă (opțiunea tarifului fix), actualizat anual în funcție de indicele prețurilor de consum. A doua opțiune a constat în vânzarea de energie electrică pe piață și în primirea unei prime per kWh de energie electrică vândută în plus față de prețul pieței (opțiune bazată pe prime).

([23]) Avizul 1/17 al Curții din 30 aprilie 2019, Acordul economic și comercial cuprinzător dintre UE și Canada (CETA).
([24]) COM(2023) 447 final, cu trimitere la avizul 1/17 (CETA), punctele 152-161.
([25]) Directiva 2001/77/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2001 privind promovarea electricității produse din surse de energie regenerabile pe piața internă a electricității (JO L 283, 27.10.2001, p. 33).
([26]) Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).
([27]) Comunicare a Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 (JO C 200, 28.6.2014, p. 1).

(21) Atât tariful din cadrul opțiunii tarifului fix, cât și prima din cadrul opțiunii bazate pe prime au fost calculate pe baza costurilor și veniturilor tipice ale instalațiilor standard de producere a energiei din surse regenerabile. Autoritățile spaniole au estimat atât costurile investiției inițiale, cât și costurile de exploatare și de întreținere a instalațiilor standard, precum și prețul pieței.

(22) Profitabilitatea termoenergiei solare a fost stabilită la 8 % pentru instalațiile care au ales tarife și o rată de rentabilitate între 7 % și 11 % pentru cele care participă pe piața cu ridicata și primesc o primă ([28]).

(23) În plus, instalațiile de energie solară concentrată („CSP") aveau dreptul să primească tariful/prima în temeiul schemei din 2007 și pentru energia electrică produsă din combustibili fosili/gaze naturale, în contextul utilizării în combinație cu SRE pentru a asigura o producție și o aprovizionare stabile, atât timp cât ponderea acestei energii electrice nu depășea 12 % din totalul energiei electrice produse în cazul tarifului și 15 % din totalul energiei electrice produse în cazul primei ([29]).

(24) Pentru a obține sprijin în temeiul schemei din 2007, potențialii beneficiari aveau obligația de a depune o cerere la Direcția Generală Politica Energetică și Extractivă a Spaniei.

(25) Schema a fost finanțată prin taxele de acces la rețea impuse consumatorilor de energie și utilizatorilor de rețea prin Legea nr. 54/1997 privind sectorul energiei electrice (modificată în 2013 prin Legea nr. 24/2013) și prin Decretul regal 2017/1997. Autoritățile spaniole susțin că plata taxelor de acces la rețea era obligatorie pentru consumatori și pentru utilizatorii rețelei. Acestea susțin totodată că schema din 2007 constituia un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE și fac trimitere în special la considerentul 158 din Decizia Comisiei din 2017.

(26) În special, articolul 17 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 54/1997 privind sectorul energiei electrice prevedea că guvernul spaniol trebuia să adopte dispozițiile necesare pentru punerea în aplicare a sistemului de taxe de acces la rețea. Taxele sunt fixe, pe baza costurilor activităților reglementate ale sistemului. Acestea includ costurile permanente ale sistemului de energie electrică și costurile de diversificare și securitate a aprovizionării. Guvernul spaniol urma să stabilească metodologia de calculare a taxelor. Articolul 4 litera (g) punctul 1 din Decretul regal 2017/1997 include printre costurile de diversificare și securitate a aprovizionării pe cele care decurg din schema din 2007.

(27) Decretul regal 2017/1997 a încredințat *Comisión Nacional de Energía* (Comisia Națională pentru Energie), un organism de stat care a fost integrat în Comisia Națională a Piețelor și Concurenței (denumită în continuare „CNMC"), transferul către beneficiarii relevanți, prin intermediul unor tranzacții ulterioare, al fondurilor colectate în scopul acoperirii costurilor permanente ale sistemului de energie electrică, precum și a costurilor de diversificare și securitate a aprovizionării. Anexele la decret defineau, de asemenea, beneficiarii tranzacțiilor, formulele matematice aplicabile și reglementau procedura de tranzacție în sine, în funcție de parametri obiectivi prestabiliți.

(28) Cadrul juridic al mecanismului de finanțare a schemei din 2007 este același cu cel evaluat de Curte în cauza Elcogás ([30]).

3.2. **Schema din 2013**

(29) Astfel cum s-a menționat în considerentul 19, începând din 2012, Spania a introdus mai multe acte juridice care au modificat schema din 2007.

([28]) Hotărârea, punctul 91.

([29]) A se vedea articolul 2 alineatul (1) din Decretul regal 661/2007.

([30]) Hotărârea Curții din 22 octombrie 2014, Elcogás SA/Administración del Estado și Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314. La punctul 23 din prezenta hotărâre, Curtea a constatat că mecanismul de compensare în cauză era imputabil statului, întrucât a fost instituit și reglementat prin Legea nr. 54/1997 și prin Decretul regal 2017/1997. Bazându-se pe același temei juridic, Curtea a concluzionat, de asemenea, că mecanismul de compensare a costurilor suplimentare a fost finanțat din resurse de stat. În special, Curtea a observat că printr-un decret ministerial se stabilea anual cuantumul taxelor de acces la rețea, acestea din urmă fiind impuse tuturor consumatorilor finali și utilizatorilor de rețea la nivel național. În plus, Comisia Națională a Energiei, un organism de stat, administra fondurile astfel colectate și nu dispunea de nicio putere de apreciere în această privință. Mecanismul de finanțare a schemei din 2007 este, în esență, același cu cel examinat de Curte.

(30) Decretul-lege regal 2/2013 din 1 februarie 2013 a anulat, printre altele, mecanismul de actualizare a tarifelor fixe în conformitate cu indicele prețurilor de consum, înlocuindu-l cu un indice mai mic.

(31) Ulterior, Spania a adoptat următoarele acte juridice care au instituit schema din 2013 ([31]): Decretul-lege regal 9/2013 din 12 iulie 2013, Legea nr. 24/2013 din 26 decembrie 2013 privind sectorul energiei electrice, Decretul regal 413/2014 din 6 iunie 2014 și hotărârile IET/1045/2014 și IET/1459/2014.

(32) Schema din 2013 este organizată în perioade de reglementare de șase ani. Prima perioadă de reglementare a fost cuprinsă între 14 iulie 2013 și 31 decembrie 2019. A doua a început la 1 ianuarie 2020.

(33) Schema din 2013 a oferit sprijin pentru (i) instalațiile de cogenerare, (ii) instalațiile de producere a energiei din surse regenerabile și (iii) alte instalații care utilizează în proporție de cel puțin 70 % surse de valorificare energetică și leșia neagră ([32]).

(34) Următoarele două tipuri de instalații sunt eligibile pentru sprijin în temeiul schemei din 2013:

(a) instalații care beneficiază de ajutor în cadrul acestei scheme ca urmare a intrării în vigoare a Decretului regal 413/2014 la 11 iunie 2014 (denumite în continuare „instalații nou sprijinite”);

(b) instalații care aveau deja dreptul la sprijin sau care beneficiau deja de sprijin în temeiul schemei din 2007 la momentul intrării în vigoare a Decretului-lege regal 9/2013, la 14 iulie 2013 (denumite în continuare „instalații care au beneficiat anterior de sprijin”).

(35) Ajutorul în temeiul schemei din 2013 se acordă sub forma unei prime în plus față de veniturile generate de piață. Scopul său este de a ajuta tehnologiile care beneficiază de sprijin să concureze pe picior de egalitate cu alte tehnologii de pe piață la o rată rezonabilă de rentabilitate, care a fost calculată la 7,398 % pentru instalațiile care au beneficiat anterior de sprijin ([33]) și la 7,503 % pentru instalațiile nou sprijinite. Prima este compusă din două componente: compensații pentru investiții și, dacă este cazul, compensații pentru operațiuni.

(36) Pentru a stabili valoarea ajutorului care trebuie plătit, instalațiile sunt clasificate în unul dintre diferitele tipuri de instalații standard, în funcție de caracteristicile lor individuale. Criteriile de referință pentru compensare aplicabile fiecărei instalații standard sunt stabilite prin ordin ministerial și includ: tipul de tehnologie, capacitatea de producere a energiei electrice, data de începere a funcționării, durata de viață, sistemul de energie electrică/amplasarea instalației, venitul standard generat prin vânzarea energiei electrice pe piață, costurile standard de funcționare necesare pentru desfășurarea activității și orele de funcționare (cu o valoare minimă și maximă). Compensația la care are dreptul o anumită instalație se calculează pe baza valorilor de referință pentru compensare ale instalației standard și a caracteristicilor instalației individuale în sine (cum ar fi numărul real de ore de funcționare).

(37) Schema din 2013 este finanțată parțial de la bugetul general de stat și parțial din tarifele de acces la rețea și taxele impuse consumatorilor de energie electrică, denumite și „venituri din sistemul de energie electrică”. Acest mecanism de finanțare a fost introdus prin legile 15/2012, 17/2012 și 24/2013.

(38) Principalele diferențe dintre schema din 2007 și schema din 2013 pot fi rezumate după cum urmează:

(a) în temeiul schemei din 2013, producătorii de energie din surse regenerabile au dreptul de a obține o primă în plus față de prețul de piață al energiei electrice produse de ei, în loc să poată alege între un tarif fix sau o primă, astfel cum a fost cazul în cadrul schemei din 2007;

(b) schema din 2013 a eliminat sprijinul pentru energia electrică produsă pe bază de combustibili fosili/gaze naturale, începând cu 1 ianuarie 2013 ([34]);

([31]) Pentru o listă exhaustivă a temeiului juridic al schemei din 2013, a se vedea secțiunea 2.1 din Decizia Comisiei din 2017.

([32]) Pentru detalii privind tehnologiile eligibile, a se vedea considerentul 14 din Decizia Comisiei din 2017.

([33]) Această rată a fost aplicabilă pentru prima perioadă de reglementare (între 2014 și 2019). Începând cu a doua perioadă de reglementare, rata este de 7,09 %, în cazul în care nu se utilizează a doua dispoziție adițională din Decretul-lege regal 17/2019 pentru a menține profitabilitatea perioadei anterioare.

([34]) Hotărârea, punctele 139 și 140.

(c) schema din 2013 prevede un număr mai mare de instalații standard decât schema din 2007. O singură instalație standard [*Caso Tipo* (denumită în continuare „CT")] a fost prevăzută în Decretul regal 661/2007 (și anume în schema din 2007) față de 20 de instalații standard [*Instalaciones Tipo* (denumite în continuare „IT")] identificate prin Decretul regal 413/2014 (și anume în schema din 2013). Spre deosebire de schema din 2007, schema din 2013 ia în considerare diferențele dintre diferitele tehnologii, precum și anul în care centralele au început să funcționeze, astfel cum se descrie în considerentul 36;

(d) în temeiul schemei din 2013, oricare dintre parametrii compensației descrișii în considerentul 36 poate fi revizuit o dată la șase ani (fiecare perioadă de reglementare), inclusiv rentabilitatea rezonabilă pentru durata de viață rămasă a instalațiilor standard, în timp ce, în temeiul schemei din 2007, odată stabiliți, parametrii compensației au rămas fixați în afara faptului de a fi legați de indicele prețurilor de consum;

(e) atât în temeiul schemei din 2007, cât și al schemei din 2013, sprijinul este proporțional cu cantitatea de energie electrică produsă. Cu toate acestea, în timp ce, în temeiul schemei din 2007, sprijinul este direct și exclusiv proporțional cu cantitatea de energie electrică produsă, schema din 2013 stabilește un număr echivalent de ore de funcționare în funcție de capacitatea instalației. Numai aceste ore sunt remunerate.

3.3. **Decizia Comisiei din 2017**

(39) Astfel cum s-a menționat în considerentul 19, în Decizia Comisiei din 2017, Comisia a aprobat schema din 2013 ca fiind compatibilă cu piața internă.

(40) Toate instalațiile care au beneficiat inițial de schema din 2007 puteau beneficia automat de schema din 2013. În contextul evaluării compatibilității schemei din 2013 în Decizia Comisiei din 2017, Comisia a avut în vedere suma plăților efectuate de instalațiile sprijinite anterior în temeiul schemei din 2007 și al schemei din 2013 pentru a verifica absența supracompensării ([35]).

(41) Mai precis, Comisia a evaluat proporționalitatea ajutorului acordat instalațiilor care au beneficiat anterior de sprijin în temeiul punctului 131 litera (a) din OAME pe baza calculelor fluxurilor de numerar pentru 21 de instalații standard, care erau reprezentative pentru diferitele tehnologii și tipuri de instalații sprijinite de schema din 2013 (a se vedea considerentul 120 din Decizia Comisiei din 2017). Acestea includ veniturile din vânzări anterioare (inclusiv cele care decurg din schema din 2007 pentru instalațiile care au beneficiat anterior de sprijin), veniturile viitoare preconizate din vânzări, costurile investiției inițiale, costurile de exploatare și compensația care urmează să fie acordată fiecărei instalații, atât pentru operațiuni, cât și pentru investiții. În cazul tuturor exemplelor furnizate, Comisia a verificat dacă ajutorul nu a depășit ceea ce este necesar pentru recuperarea costurilor investiției inițiale și a costurilor de funcționare relevante, plus o marjă de rentabilitate rezonabilă, pe baza costurilor anterioare și estimate și a prețurilor pieței (7,503 % înainte de impozitare pentru instalațiile nou sprijinite și 7,398 % pentru instalațiile care au beneficiat anterior de sprijin). În Decizia Comisiei din 2017, Comisia a constatat că aceste rate de rentabilitate păreau a fi în conformitate cu cele aplicabile unor măsuri similare (energie din surse regenerabile și proiecte de cogenerare de înaltă eficiență) pe care Comisia le aprobase și nu au condus la o supracompensare. Comisia a ajuns la aceeași concluzie cu privire la viitoarea revizuire a parametrilor compensației, întrucât plățile viitoare vor fi calculate pentru a menține valoarea actualizată netă a investiției la zero ([36]).

4. **INVESTIȚIA ANTIN**

4.1. **Centralele Andasol**

(42) Centrala Andasol-1 și centrala Andasol-2 sunt două instalații de concentrare a energiei solare (*Concentrated Solar Power* – CSP), fiecare cu o capacitate de 49,9 MW, situate în Granada, în sudul Spaniei (denumite împreună „centralele Andasol"). Acestea sunt deținute și exploatate de Andasol-1 Central Termosolar UNO S.L. și Andasol-2 Central Termosolar DOS (denumite împreună „societățile Andasol").

([35]) A se vedea considerentele 4 și 156 din Decizia Comisiei din 2017.
([36]) A se vedea considerentul 120 din Decizia Comisiei din 2017.

(43) Construcția centralelor Andasol a fost finalizată în 2008 și 2009. Centrala Andasol 1 a primit certificatul final de punere în funcțiune la 25 noiembrie 2008 și a fost înscrisă în registrul administrativ al instalațiilor de producție a energiei electrice la 24 aprilie 2009, în timp ce centrala Andasol 2 a primit certificatul de punere în funcțiune la 5 iunie 2009 și a fost înscrisă în registrul administrativ la 22 decembrie 2009 ([37]).

(44) Centralele Andasol au beneficiat de sprijin în temeiul schemei din 2007. Conform datelor furnizate de Spania, centralele Andasol au primit o primă de la lansarea lor până la sfârșitul anului 2010 și din nou în 2012, în timp ce în 2011 și în 2013 acestea au primit sprijin sub forma unui tarif fix.

(45) Centralele Andasol au fost echipate, de asemenea, cu trei instalații de încălzire și un rezervor de gaz natural lichefiat pentru a le permite să utilizeze gazele naturale în producția lor de energie electrică și, prin urmare, să își sporească eficiența de transformare a energiei solare în energie electrică și fiabilitatea producției lor ([38]). Ca atare, acestea aveau dreptul la tarif/primă în temeiul schemei din 2007 și pentru energia electrică produsă pe bază de gaze naturale.

(46) Potrivit informațiilor prezentate de Spania, centralele Andasol au continuat să producă energie electrică și să primească sprijin în temeiul schemei din 2013. Centralele din Andasol au fost înregistrate automat în temeiul schemei din 2013 ca instalații sprijinite anterior, așa cum s-a întâmplat în cazul tuturor instalațiilor care au beneficiat inițial de schema din 2007. Ajutorul acordat centralelor Andasol în temeiul schemei din 2013 s-a bazat pe instalația standard IT-00606 în cazul Andasol 1 și IT-00607 în cazul Andasol 2.

(47) Spania a furnizat calculul venitului brut pe care centralele Andasol l-ar fi primit ca sprijin în temeiul schemei din 2007 dacă acesta ar fi rămas neschimbat și l-a comparat cu sprijinul primit de centrale în perioada 2014-2020 în temeiul schemei din 2013. Tabelul 1 prezintă diferențele de venituri suplimentare față de veniturile de pe piață între schema din 2007 și schema din 2013. Valorile pozitive reflectă venituri mai mari în temeiul Decretului regal 413/2014 (și anume în temeiul schemei din 2013) decât veniturile care ar fi fost obținute în temeiul Decretului regal 661/2007 (și anume în temeiul schemei din 2007).

Tabelul 1

Diferența de venituri suplimentare față de veniturile de pe piață între schema din 2007 și schema din 2013

	Diferența de venituri suplimentare față de piață (EUR)						
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Andasol 1 (IT-00606)	- 1 897 689	5 912 667	34 684	- 225 050	4 697 699	- 489 111	7 748 070
Andasol 2 (IT-00607)	- 5 373 068	2 679 859	- 3 420 095	- 4 243 563	355 343	284 299	- 1 769 847

Sursa: Autoritățile spaniole.

(48) Tabelul 1 arată că, în perioada 2014-2020, centrala Andasol 1 a primit cu aproximativ 15 milioane EUR mai mult decât ar fi obținut în temeiul schemei din 2007, în timp ce centrala Andasol 2 a primit cu 11 milioane EUR mai puțin decât ar fi obținut în temeiul schemei din 2007.

(49) Calculele se bazează pe producția efectivă a centralelor Andasol în perioada 2014-2020, conform CNMC.

(50) Spania a susținut că centralele Andasol funcționează cu un volum de energie corespunzător capacității lor de producție. Tabelul 2 prezintă datele privind producția de energie pentru ambele centrale, între 1 noiembrie 2009 și 31 decembrie 2020, astfel cum au fost prezentate de Spania:

([37]) Hotărârea, punctul 110.
([38]) Hotărârea, punctele 70 și 72.

Tabelul 2

Energia anuală produsă de centralele Andasol 1 și Andasol 2

	Andasol 1 (GWh)	Andasol 2 (GWh)
2009 ([1])	9,6	7,8
2010	127,3	123,4
2011	155,6	157,9
2012	141,3	160,7
2013	134,1	132,1
2014	150,5	146,5
2015	118,6	113,7
2016	138,9	135,0
2017	147,7	146,2
2018	123,7	124,1
2019	148,3	124,0
2020	103,6 ([2])	128,8

([1]) Datele sunt disponibile numai pentru noiembrie și decembrie 2009, iar energia de intrare raportată corespunde numai acestei perioade.

([2]) Spania a explicat că această reducere se datorează unui volum mai scăzut generat în perioada martie-iunie 2020, ceea ce corespunde măsurilor de izolare impuse de criza provocată de pandemia de COVID-19 și că, în al treilea și al patrulea trimestru al anului 2020, producția a revenit la niveluri normale, depășind chiar nivelurile înregistrate în anul precedent.

Sursa: Autoritățile spaniole, pe baza informațiilor furnizate de CNMC.

4.2. **Investiția Antin în centralele Andasol**

(51) Antin este reclamanta din procedura de arbitraj Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V./Spania. Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. a fost înființată la 22 martie 2011 în Luxemburg. Antin Energia Termosolar B.V. a fost înființată la 27 iunie 2011 în Țările de Jos și este deținută integral de Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Ambele făceau parte din Antin Infrastructure Partners, un fond privat cu capital de risc instituit în Franța, utilizat pentru investiții în Spania ([39]). La momentul redactării prezentei decizii, Antin Infrastructure Partners indică pe site-ul său web că gestionează șapte fonduri care investesc în infrastructură în Europa și America de Nord și că vizează investiții în sectorul energiei și al mediului, în sectorul digital, în cel al transporturilor și în cel social, cu scopul de a genera rentabilități atractive adaptate la risc pentru investitori ([40]). Antin Infrastructure Partners afirmă că, în opinia lor, „*o abordare activă a creării de valoare oferă cea mai bună modalitate de a gestiona investițiile în infrastructură*” și „*colaborează îndeaproape cu echipele [sale] de conducere pentru a îmbunătăți operațiunile societăților din portofoliul [lor], performanța financiară, calitatea serviciilor și condițiile de sănătate și siguranță*” ([41]).

([39]) Hotărârea, punctele 2 și 249.

([40]) A se vedea https://www.antin-ip.com/who-we-are, link accesat ultima dată la 3 martie 2025.

([41]) A se vedea https://www.antin-ip.com/who-we-are, link accesat ultima dată la 3 martie 2025.

(52) În 2011, Antin a investit în achiziționarea unei participații de 45 % la societățile Andasol. Mai precis, la momentul respectiv, Antin Infrastructure Services Luxembourg S.a.r.l. deținea 100 % din acțiunile Antin Energia Termosolar B.V., care, la rândul său, deținea 45 % din acțiuni în cadrul fiecăreia dintre cele două societăți Andasol. RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l. (denumită în continuare „RREEF") și conglomeratul spaniol Actividades de Construcción y Servicios, S.A. (denumit în continuare „ACS") dețineau restul participațiilor societăților Andasol, cu o participație de 45 % și, respectiv, de 10 % în societățile Andasol ([42]).

(53) În cadrul procedurii de arbitraj, Antin a susținut că a investit aproximativ 139,5 milioane EUR, pe baza probabilității că centralele Andasol vor genera venituri regulate și sustenabile care ar permite Antin să își ramburseze datoria și să obțină un randament al investiției sale ([43]). La momentul la care a fost efectuată investiția Antin, centralele Andasol beneficiau de schema din 2007.

(54) În august 2017, Antin a vândut investiția în centralele Andasol, prin vânzarea activelor către Cubico Sustainable Investments Limited la un preț de 75,2 milioane EUR ([44]).

5. DESCRIEREA MĂSURII

5.1. Inițierea procedurii de arbitraj

(55) Hotărârea notificată de Spania a fost pronunțată de tribunal în urma unui litigiu supus arbitrajului de către Antin în noiembrie 2013 împotriva Spaniei.

(56) Prin inițierea procedurii în temeiul TCE, Antin a susținut că modificările aduse cadrului juridic spaniol aplicabil centralelor Andasol, în care Antin a investit, au provocat daune considerabile grave investițiilor sale și au fost contrare obligațiilor care revin Spaniei în temeiul TCE, în special principiului referitor la tratamentul corect și echitabil prevăzut la articolul 10 alineatul (1) din TCE. Antin a susținut că a investit în centralele Andasol bazându-se pe schema din 2007 ([45]).

(57) În cadrul procedurii de arbitraj, Spania a invocat necompetența tribunalului de a soluționa un litigiu precum cel în discuție între un investitor dintr-un stat membru al Uniunii și un alt stat membru ([46]).

(58) La 14 noiembrie 2014, Comisia a depus o cerere de intervenție în procedura de arbitraj în calitate de *amicus curiae*, care a fost respinsă de tribunal la 14 decembrie 2014 pe motivul că o astfel de cerere era prematură. La 9 decembrie 2015, Comisia a depus o a doua cerere de intervenție. În 2016, Tribunalul a decis să autorizeze Comisia să prezinte observații scrise, cu condiția ca aceasta să își asume în scris angajamentul că se va conforma oricărei decizii privind cheltuielile de judecată dispuse de Tribunal. Comisia a informat Tribunalul că nu era în măsură să furnizeze un astfel de angajament în materie de cheltuieli și, prin urmare, că nu va depune observații scrise ([47]).

(59) Tribunalul a respins, de asemenea, cererile Spaniei de a supune procedurii de arbitraj (i) hotărârea pronunțată în cauza Achmea și (ii) decizia Comisiei din 2017 ([48]).

([42]) Hotărârea, punctul 261.
([43]) Hotărârea, punctul 359.
([44]) Hotărârea, punctul 46.
([45]) Hotărârea, punctele 509-510.
([46]) Hotărârea, punctul 171.
([47]) Hotărârea, punctele 59-68.
([48]) Hotărârea, punctele 51-53, 56-58.

5.2. **Constatările tribunalului în cadrul procedurii de arbitraj**

(60) Tribunalul a concluzionat că Spania a încălcat articolul 10 alineatul (1) din TCE, întrucât nu a tratat corect și echitabil investițiile societății Antin ([49]). Această constatare se întemeiază pe modificările normative ale schemei de remunerare a instalațiilor de producție a energiei electrice din surse regenerabile față de schema în vigoare la momentul la care Antin a efectuat investiția, și anume Legea 54/1997 și Decretul regal 661/2007, care au fost introduse prin actele juridice adoptate de Spania începând din iulie 2013, și anume Decretul-lege regal 9/2013, Legea nr. 24/2013, Decretul regal 413/2014 și Ordinul IET/1045/2014 ([50]).

(61) Tribunalul a acordat Antin o compensație în valoare de 112 milioane EUR care trebuie plătită de Spania. La 24 iulie 2018, Spania a prezentat secretarului general al ICSID o cerere de rectificare a hotărârii. Ulterior, la 29 ianuarie 2019, tribunalul a adoptat o nouă decizie de rectificare a cuantumului compensației acordate de la 112 la 101 milioane EUR.

(62) Tribunalul a statuat, de asemenea, că Spania trebuia să plătească dobânda aferentă acestei compensații de la 20 iunie 2014 până la data pronunțării hotărârii (și anume 15 iunie 2018) la rata de 2,07 %, majorată lunar, iar dobânda acumulată de la data pronunțării hotărârii până la data plății la rata de 2,07 %, majorată lunar. În plus, tribunalul a statuat că Spania trebuia să plătească Antin 563 256,17 EUR (635 431,70 USD) cu titlu de contribuție la plata părții care îi revine din cheltuielile cu procesul și 2 840 661,41 EUR (2 447 008,61 GBP) cu titlu de contribuție la plata cheltuielilor de judecată și a cheltuielilor de reprezentare juridică ([51]).

(63) În ceea ce privește calcularea compensației, tribunalul a acceptat numai partea din cererea formulată de Antin referitoare la despăgubiri pentru pierderea fluxurilor de trezorerie viitoare (și anume după iunie 2014) ([52]). Tribunalul a considerat adecvată abordarea privind fluxul de numerar actualizat („DCF") adoptată de Antin și de experții săi. În ceea ce privește durata de exploatare a centralelor Andasol, tribunalul a considerat că, în scopul calculării daunelor, durata de viață utilă a centralelor Andasol era de 25 de ani. Tribunalul a dedus astfel din suma de 137 de milioane de euro solicitată pentru aceste pierderi suma de 36 de milioane de euro corespunzătoare diferenței dintre durata de exploatare solicitată de Antin (35-40 de ani) și durata pe care tribunalul a considerat-o acceptabilă (25 de ani) și a concluzionat că restul de 101 milioane de euro constituia o compensație echitabilă ([53]).

5.3. **Beneficiarul măsurii**

(64) Spania a susținut că beneficiarul măsurii notificate este Antin, întrucât partea respectivă a fost reclamantă în cadrul procedurii care a condus la pronunțarea hotărârii și, prin urmare, partea care are dreptul la compensația prevăzută în aceasta ([54]). Deși în hotărâre ([55]) se afirmă că Antin și-a vândut investiția în societățile Andasol către societatea Cubico Sustainable Investments Limited, Cubico Sustainable Investments Limited nu a fost parte la procedura de arbitraj, iar hotărârea acordă dreptul la compensație exclusiv Antin și nu prevede niciun drept la compensație pentru Cubico Sustainable Investments Limited.

5.4. **Temeiul juridic al măsurii**

(65) Spania a indicat că temeiul juridic al măsurii notificate este hotărârea, TCE și Convenția ICSID, precum și „*Instrumentul de ratificare a Tratatului privind Carta energiei și a Protocolului la Carta energiei privind eficiența energetică și aspectele conexe referitoare la mediu, încheiat la Lisabona la 17 decembrie 1994*", care a fost publicat în Monitorul Oficial al Spaniei din 17 martie 1998 ([56]).

([49]) Hotărârea, punctul 748 și secțiunea VIII litera (c).
([50]) Hotărârea, secțiunea VIII litera (c) și punctele 572 și 573.
([51]) Hotărârea, punctul 748.
([52]) Hotărârea, punctele 691, 714 și 725 (astfel cum a fost rectificată pentru o eroare materială prin decizia de rectificare a tribunalului din 29 ianuarie 2019).
([53]) Hotărârea, punctul 725 (astfel cum a fost rectificată pentru o eroare materială prin decizia de rectificare a tribunalului din 29 ianuarie 2019).
([54]) Hotărârea, punctul 2. A se vedea, de asemenea, termenii definiți la punctul 748 din hotărâre.
([55]) Hotărârea, punctul 46.
([56]) Spania a semnat TCE la 17 decembrie 1994, l-a ratificat la 11 decembrie 1997, iar TCE a intrat în vigoare în ceea ce privește Spania la 16 aprilie 1998. Spania a explicat, de asemenea, că, în conformitate cu articolul 96 alineatul (1) din Constituția spaniolă, „*tratatele internaționale valabil încheiate, odată publicate în mod oficial în Spania, devin parte a ordinii juridice interne*".

5.5. **Obiectivul măsurii**

(66) Potrivit Spaniei, obiectivul măsurii notificate este de a compensa Antin pentru modificările în materie de reglementare aduse de Spania schemei de sprijin pentru instalațiile de producție a energiei electrice din surse regenerabile care au fost determinate de actele juridice pe care Spania le-a adoptat și care au modificat schema din 2007 și au pus în aplicare schema din 2013 (a se vedea considerentul 60). Autoritățile spaniole au susținut, de asemenea, că măsura notificată nu are niciun efect stimulativ.

5.6. **Forma de sprijin, bugetul și finanțarea măsurii**

(67) Forma de sprijin va consta în plata cuantumului compensației calculate de tribunal în hotărâre, a dobânzilor anterioare hotărârii, precum și a dobânzilor ulterioare hotărârii, care vor trebui recalculate ținând seama de data plății efective (a se vedea considerentele 61 și 62).

(68) La momentul notificării, conform estimărilor Spaniei, suma totală se ridica la 114 900 983 EUR, din care 101 000 000 EUR corespunde sumei recunoscute prin hotărâre; 8 686 086 EUR reprezintă dobânzi anterioare hotărârii (pentru perioada cuprinsă între 20 iunie 2014 și 15 iunie 2018); 1 810 978 EUR reprezintă dobânzi ulterioare hotărârii (pentru perioada cuprinsă între 15 iunie 2018 și 31 martie 2019); suma de 563 256 EUR corespunde cheltuielilor cu procesul, iar suma de 2 840 661 EUR corespunde cheltuielilor de judecată ale Antin.

(69) Autoritățile spaniole au explicat că plata va fi finanțată de la bugetul general al statului spaniol. Plata nu va fi imputată direct costurilor sistemului de energie electrică și, prin urmare, nu va reveni direct consumatorilor finali de energie electrică prin factura lor la energie electrică.

5.7. **Cumul**

(70) Spania a susținut că centralele Andasol continuă să primească sprijin în temeiul schemei din 2013. În fapt, Spania a calculat impactul posibil pe care l-ar avea hotărârea asupra profitabilității obținute prin investiția Antin în centralele Andasol, astfel cum se arată în tabelul 4, pe baza parametrilor stabiliți în tabelul 3:

Tabelul 3

Parametrii de simulare pentru care se aplică 45 % din dreptul de proprietate al Antin

	Investiție totală	**Investiția Antin (45 %)**	**Durata de viață**	**Venituri 2009/2010-2020**	**Venituri 2021-2037**	**Cheltuieli 2009/2010-2037**
	EUR	EUR	Ani	EUR	EUR	EUR
Andasol 1	318 126 771	143 157 047	25	Real (*)	IT- 0 606/20 606	IT- 0 606/20 606
Andasol 2	318 126 771	143 157 047	25	Real	IT- 0 607/20 607	IT- 0 607/20 607

Sursa: Autoritățile spaniole.
(*) Date reale pe baza informațiilor furnizate de CNMC.

Tabelul 4

Impactul hotărârii asupra a 45 % din centralele Andasol

RIR	**Investiția Antin (45 %)**	**Fără hotărâre**	**Cu hotărâre, fără dobândă**	**Cu hotărâre, cu dobândă**
	EUR	RIR	RIR	RIR
Andasol 1	143 157 047	7,44 %	8,84 %	9,03 %
Andasol 2	143 157 047	7,27 %	8,96 %	9,18 %

Sursa: Autoritățile spaniole.

(71) Spania a explicat că utilizarea valorilor venitului real pentru ambele centrale explică motivul pentru care rata internă de rentabilitate („RIR") este diferită de rentabilitatea de 7,398 %, care a fost considerată rezonabilă prin Decizia Comisiei din 2017 pentru instalațiile sprijinite anterior.

5.8. Încercările Antin de a pune hotărârea în executare și opoziția Spaniei

(72) Antin a încercat să pună hotărârea în executare în Statele Unite, Australia și Regatul Unit.

(73) La 27 iulie 2018, Antin a inițiat o procedură în Statele Unite pentru recunoașterea și executarea hotărârii în fața Tribunalului Districtual din Statele Unite pentru Districtul Columbia [Acțiunea civilă nr. 1: 18-cv-1753 (EGS)]. Această procedură a fost suspendată prin ordonanța tribunalului respectiv din 28 august 2019 în așteptarea rezultatului procedurii de anulare a hotărârii inițiate de Spania în fața Comisiei de anulare din cadrul ICSID. La 22 martie 2019, a fost admisă cererea de intervenție în calitate de *amicus curiae* formulată de Comisie în numele Uniunii în cadrul procedurii respective din Statele Unite ale Americii. În observațiile transmise, Comisia a evidențiat necompetența tribunalului și a subliniat totodată că normele privind ajutoarele de stat prevedeau că nu se poate efectua nicio plată în temeiul hotărârii, cu excepția cazului în care și până când aceasta este autorizată de Comisie ca fiind compatibilă cu piața internă. Mai precis, în ceea ce privește primul punct, Comisia a explicat că TCE nu se aplică litigiilor din interiorul UE, astfel încât procedurile de arbitraj care au condus la hotărâre nu aveau o condiție prealabilă esențială, și anume un acord valabil de arbitraj, deoarece Spania nu a făcut niciodată vreo ofertă de arbitraj investitorilor din Țările de Jos sau Luxemburg, cum ar fi reclamanții. Cu alte cuvinte, procedura era lipsită de temei juridic, iar tribunalul nu era competent să soluționeze litigiul. Comisia a susținut, de asemenea, că instanța districtuală sesizată ar trebui să acorde cel mai înalt grad de deferență hotărârii Curții de Justiție în cauza Komstroy cu privire la interpretarea TCE și a tratatelor UE. În ceea ce privește al doilea aspect, Comisia a adus în atenția instanței districtuale natura și conținutul deciziei de inițiere a procedurii, inclusiv obligația de a nu plăti compensația detaliată în hotărâre înainte de pronunțarea unei decizii definitive a Comisiei, precum și faptul că această obligație se aplică fără a ține seamă de articolele 53-55 din Convenția ICSID. Suspendarea procedurii a fost revocată în ianuarie 2025. La 18 februarie 2025, Comisia a depus observații suplimentare de tip *amicus curiae* pentru a se ține seama de hotărârea din 16 august 2024 a D.C. Circuit al Curții de Apel în cadrul procedurilor paralele și de Declarația privind consecințele juridice ale Hotărârii Curții de Justiție în cauza Komstroy și de înțelegerea comună privind neaplicabilitatea articolului 26 din TCE ca temei pentru arbitrajul în interiorul UE, prezentate la 26 iunie 2024 de Uniune și de statele membre ([57]). În observațiile transmise, Comisia a profitat de asemenea de ocazie pentru a explica faptul că principiile fundamentale de interpretare a tratatelor ar impune aceeași concluzie ca cea la care a ajuns Curtea de Justiție în cauza Komstroy: Oferta permanentă a Spaniei de a supune procedurilor de arbitraj prevăzută la articolul 26 nu se extinde la investitorii din UE. Procedurile aflate pe rolul Tribunalului Districtual din Statele Unite pentru districtul Columbia sunt pendinte la data prezentei decizii.

(74) Antin a inițiat, de asemenea, proceduri de executare a hotărârii în Australia. La 25 iunie 2021, Curtea Federală Plenară (*Full Federal Court*) din Australia a recunoscut caracterul obligatoriu al hotărârii pentru Spania. Această instanță a respins, de asemenea, o cerere a Comisiei de a interveni, în numele Uniunii, în cadrul procedurilor respective în calitate de *amicus curiae*. Spania a făcut apel la Înalta Curte a Australiei, instanța supremă din Australia. La 12 aprilie 2023, Înalta Curte a Australiei a pronunțat hotărârea prin care a respins apelul Spaniei și a confirmat recunoașterea hotărârii în Australia. Tot în cadrul acestei proceduri, cererea Comisiei de a prezenta observații de tip *amicus curiae* în numele Uniunii a fost respinsă. Pe baza acestei recunoașteri oficiale a hotărârii, Antin ia parte în prezent, în fața instanței competente din Australia, la următoarea etapă către executarea hotărârii. Aceste proceduri sunt pendinte la data prezentei decizii.

([57]) A se vedea https://energy.ec.europa.eu/document/download/740e62fc-a0d1-4a5b-9d00-01357802c307_en?filename=Inter%20se%20Declaration%20-%20all%20languages%20-%20260624.pdf (link accesat ultima dată la 3 martie 2025).

(75) Antin a depus și o cerere de înregistrare a hotărârii în fața instanțelor din Regatul Unit, iar hotărârea a fost înregistrată. La 24 mai 2023, Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor) a respins cererea Spaniei de anulare a ordinului de înregistrare. Spania a formulat apel împotriva acestei hotărâri la Curtea de Apel, care a respins apelul la 22 octombrie 2024. La 31 ianuarie 2025, Curtea Supremă a Regatului Unit a acordat Spaniei permisiunea de a contesta hotărârea pronunțată de Curtea de Apel. Termenul până la care Spania poate contesta această hotărâre nu a expirat la momentul prezentei decizii.

(76) Ca reacție la încercările Antin de a executa hotărârea în Australia, în Statele Unite și în Regatul Unit, Spania a inițiat o procedură în fața instanțelor luxemburgheze împotriva Antin, Antin fiind constituită în acest stat membru. Mai precis, Spania a solicitat *Tribunal d'arrondissement de et à Luxembourg* să dispună încetarea de către Antin a oricărei acțiuni având ca obiect obținerea recunoașterii sau executării hotărârii, în special în țări terțe, deoarece o astfel de recunoaștere sau executare ar încălca în mod vădit normele de ordine publică. Spania a solicitat, de asemenea, instanței luxemburgheze să dispună plata unor penalități cu titlu cominatoriu împotriva Antin în cazul nerespectării ordinului de încetare a oricărei astfel de acțiuni. Comisia a intervenit în cadrul acestei proceduri în temeiul articolului 29 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([58]). Procedurile sunt pendinte la data prezentei decizii.

6. MOTIVELE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII

(77) Comisia a adoptat decizia de inițiere a procedurii la 19 iulie 2021, prezentând evaluarea sa preliminară potrivit căreia hotărârea constituie ajutor de stat din motivele rezumate în secțiunea 4.1 din decizia de inițiere a procedurii, în special deoarece are ca efect compensarea retragerii ajutorului de stat ilegal ([59]). În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la compatibilitatea măsurii cu piața internă pe baza a două motive independente: prima îndoială se referea la o încălcare a dreptului Uniunii de către măsură, iar a doua se referea la neconformitatea măsurii notificate cu criteriile de compatibilitate prevăzute în Orientările privind ajutoarele de stat aplicabile ajutoarelor de exploatare acordate energiei din surse regenerabile ([60]).

(78) În primul rând, în ceea ce privește îndoielile cu privire la o încălcare a dreptului Uniunii, Comisia a reamintit, în decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentul 94), hotărârea Curții de Justiție potrivit căreia „*un ajutor de stat care încalcă dispoziții sau principii generale ale dreptului Uniunii nu poate fi declarat compatibil cu piața internă*" ([61]). În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că, în cazul de față, hotărârea poate încălca dispozițiile tratatelor UE ([62]). Mai precis, având în vedere că hotărârea intra-UE a fost adoptată pe baza mecanismului de arbitraj între state și investitorii străini prevăzut la articolul 26 din TCE, Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că hotărârea ar putea încălca articolul 19 alineatul (1) din TUE, articolele 267 și 344 din TFUE, precum și principiile generale de încredere reciprocă și autonomie ale dreptului Uniunii ([63]). Comisia a remarcat, de asemenea, cu titlu preliminar, că raționamentul Curții de Justiție din hotărârea pronunțată în cauza Achmea ([64]) se aplică și TCE și, prin urmare, instanțele naționale au obligația de a anula orice hotărâre arbitrală pronunțată pe această bază și de a refuza executarea acesteia ([65]).

([58]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).
([59]) A se vedea decizia de inițiere a procedurii, considerentul 88.
([60]) A se vedea decizia de inițiere a procedurii, considerentul 95.
([61]) Hotărârea Curții de Justiție din 22 septembrie 2020, Austria /Comisia (Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, punctul 44.
([62]) Decizia de inițiere a procedurii, secțiunea 4.3.1.
([63]) Decizia de inițiere a procedurii, considerentul 99.
([64]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea.
([65]) A se vedea decizia de inițiere a procedurii, considerentul 98.

(79) În plus, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la compatibilitatea hotărârii cu piața internă, în măsura în care aceasta ar putea crea o discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate în rândul investitorilor beneficiari ai schemei din 2007, pe baza capacității lor de a accesa sau nu arbitrajul internațional ([66]). Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că o astfel de discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate nu ar fi compatibilă cu dreptul Uniunii, în special cu articolul 18 din TFUE ([67]).

(80) În al doilea rând, în ceea ce privește îndoielile legate de compatibilitatea măsurii cu posibilele orientări relevante privind ajutoarele de stat, Comisia a subliniat Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 ([68]) („OAM 2008") și OAME ([69]).

(81) În primul rând, Comisia a avut îndoieli cu privire la faptul că măsura îndeplinea condițiile prevăzute în OAM 2008. Comisia a pus la îndoială dacă o compensație retroactivă pentru fluxurile de numerar viitoare pierdute și dobânda aferentă acestor sume (și anume compensația acordată) poate fi calificată drept dezvoltare a unei activități economice sau are un efect stimulativ în sensul OAM 2008 ([70]). În plus, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la proporționalitatea ajutorului și la faptul că acesta nu denaturează în mod nejustificat concurența și schimburile comerciale între statele membre ([71]).

(82) În al doilea rând, în mod similar, Comisia a avut îndoieli cu privire la faptul că măsura îndeplinea condițiile prevăzute în OAME. Comisia a pus la îndoială dacă ajutorul dezvoltă o activitate economică, dacă are un efect stimulativ și dacă este necesar pentru a dezvolta activitatea economică de producere a energiei electrice din surse regenerabile, dacă este proporțional și dacă nu denaturează în mod nejustificat concurența și schimburile comerciale între statele membre ([72]).

7. OBSERVAȚII DIN PARTEA ALTOR PĂRȚI TERȚE DECÂT ANTIN

(83) În urma invitației Comisiei de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE, Comisia a primit observații din partea a 23 de respondenți. Printre acești 23 de respondenți s-au numărat investitori din interiorul UE și din țări terțe (denumiți în continuare „investitori"), un stat membru și o organizație neguvernamentală (denumită în continuare „ONG").

(84) În continuare este prezentat un rezumat al observațiilor transmise de aceste părți terțe, în măsura în care acestea sunt relevante pentru evaluarea ajutorului de stat (grupate în funcție de subiect). Aceste observații vor fi abordate în părțile relevante ale evaluării (a se vedea secțiunea 10).

7.1. Observații privind existența ajutorului

7.1.1. *Observații potrivit cărora hotărârea nu constituie ajutor de stat*

(85) *În primul rând*, mai multe părți terțe (în principal investitori) susțin că hotărârea nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, deoarece compensează o măsură care nu constituie ajutor de stat.

(86) Mai precis, aceste părți terțe susțin că (1) pentru a constitui ajutor de stat, despăgubirile pentru daune acordate în temeiul legislației naționale trebuie să compenseze acordarea unui ajutor de stat ilegal sau incompatibil ([73]) și că (2) o hotărâre arbitrală poate constitui ajutor de stat numai în cazul în care schema de bază pentru care hotărârea respectivă compensează constituie ajutor de stat ilegal sau incompatibil.

([66]) *Ibidem*, considerentele 101-102.
([67]) *Ibidem*, considerentele 101-102.
([68]) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (JO C 82, 1.4.2008, p. 1).
([69]) A se vedea nota de subsol 27.
([70]) A se vedea decizia de inițiere a procedurii, considerentele 108-118.
([71]) *Ibidem*, considerentele 119-131.
([72]) *Ibidem*, considerentele 132-153.
([73]) Hotărârea din 27 septembrie 1988, Asteris/Grecia, C-106-120/87, EU:C:1988:457, punctele 23 și 24; Hotărârea din 12 decembrie 2016, Comisia/Aer Lingus, C-164/15 P, EU:C:2016:990, punctul 72; Hotărârea din 1 iulie 2010, ThyssenKrupp Acciai Special Terni/Comisia, T-62/08, EU:T:2010:268, punctele 59 și 60; Hotărârea din 1 iulie 2010, Italia/Comisia, T-53/08, EU:T:2010:267, punctele 51 și 52.

(87) În acest context, părțile terțe respective susțin că hotărârea reinstituie schema de remunerare care era în vigoare la momentul investiției Antin, și anume Legea nr. 54/1997 (schemele din perioada 1997-2007, inclusiv schema din 2007, sunt denumite împreună în continuare „schemele vechi” ([74])) și ar trebui evaluate doar ca parte a acestei scheme, și nu ca o măsură distinctă. În consecință, părțile terțe respective consideră că, întrucât schemele vechi nu constituie ajutor de stat, nici hotărârea nu constituie ajutor de stat.

(88) În special, aceste părți terțe susțin că schemele vechi nu au implicat acordarea de resurse de stat, întrucât calificarea unei măsuri drept ajutor de stat trebuie să fie luată în considerare pe baza jurisprudenței existente la momentul acordării ajutorului. Acestea susțin că, potrivit jurisprudenței aplicabile la momentul instituirii schemelor vechi, mecanismul de acordare a sprijinului în temeiul vechilor scheme nu implica resurse de stat. Respectivele părți terțe susțin că mecanismul de finanțare a vechilor scheme, care, în opinia lor, a fost introdus în 1997 și, în orice caz, nu mai târziu de anul 2007, nu a implicat resurse de stat în temeiul jurisprudenței aplicabile în cursul punerii lor în aplicare și până în anul 2014 ([75]). În opinia acestor terțe părți, jurisprudența existentă în anul 2014 ([76]) nu este relevantă pentru evaluarea schemelor vechi, care nu mai erau în vigoare din 2014.

(89) *În al doilea rând*, părțile terțe susțin că, deși hotărârea trebuie evaluată separat de vechile scheme, aceasta nu implică ajutor de stat, deoarece singurul motiv care stă la baza acordării sale sunt daunele suferite de Antin ca urmare a comportamentului Spaniei cu încălcarea TCE, iar compensația pentru aceste daune nu conferă Antin un avantaj. În această privință, părțile terțe susțin totodată că acordarea compensației în temeiul normelor internaționale (TCE) în locul normelor naționale nu schimbă natura acesteia și că, în orice caz, hotărârea este în conformitate cu normele naționale relevante privind compensația pentru daune. Unele părți terțe susțin, de asemenea, că TCE face parte din legislația națională, deoarece, atunci când fiecare stat membru a ratificat TCE, a aderat în mod individual la TCE, care a devenit astfel parte a legislațiilor lor naționale.

(90) *În al treilea rând*, în opinia unor părți terțe, dacă participația de 45 % a Antin în fiecare dintre societățile Andasol este considerată o investiție pur financiară deoarece Antin nu gestionează societățile Andasol, atunci Antin nu este o întreprindere și, prin urmare, pronunțarea hotărârii în favoarea Antin nu intră în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat ([77]).

7.1.2. *Observații privind obligația de statu-quo*

(91) Mai multe părți terțe susțin că, întrucât hotărârea nu implică ajutor de stat, obligația de statu-quo prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE nu se aplică. Potrivit acelorași părți terțe, chiar dacă s-ar considera că hotărârea implică ajutor de stat, nici obligația de statu-quo nu se poate aplica, întrucât Tribunalul nu avea obligația de a-și suspenda procedura.

7.1.3. *Observații potrivit cărora, chiar dacă vechile scheme implică ajutor de stat, acestea constituie ajutor existent*

(92) *În primul rând*, mai multe părți terțe susțin că, deși vechile scheme ar constitui ajutor de stat, acesta ar fi ajutor existent (deoarece termenul de prescripție de 10 ani a expirat), ceea ce înseamnă, în opinia lor, că hotărârea nu compensează ajutorul de stat ilegal sau incompatibil și, prin urmare, nu constituie ajutor de stat.

([74]) În observațiile părților terțe și ale Antin, termenul „schemă veche” este utilizat pentru a descrie schema de sprijin care a fost instituită prin Legea nr. 54/1997 din 27 noiembrie 1997 privind sectorul energiei electrice și Decretul regal 2818/1998 din 23 decembrie 1998 și care a fost modificată ulterior în 2004 și 2007, producând efecte până la abrogarea sa în 2013.

([75]) Părțile terțe citează în special Hotărârea Curții din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160.

([76]) Hotărârea Curții din 22 octombrie 2014, Elcogás SA/Administración del Estado și Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314.

([77]) Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato și Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, EU:C:2006:8, punctul 111.

(93) În special, unele părți terțe susțin că, în cazul în care termenul de prescripție ar fi calculat începând cu ziua acordării granturilor individuale de către Antin în temeiul vechilor scheme (care ar fi, în opinia lor, 24 aprilie sau 22 decembrie 2009), acesta a expirat cel târziu la 24 aprilie sau la 22 decembrie 2019. Pe această bază, părțile terțe respective susțin că, deși vechile scheme constituiau ajutor, granturile individuale acordate de Antin constituie ajutor existent. Aceste părți terțe susțin, de asemenea, că, întrucât despăgubirea unui prejudiciu constituie ajutor de stat numai în cazul în care compensează un ajutor ilegal sau incompatibil ([78]), faptul că granturile acordate Antin în temeiul vechilor scheme constituie ajutor existent înseamnă că hotărârea nu constituie ajutor de stat.

(94) *În al doilea rând*, părțile terțe respective susțin că, deși s-ar putea considera că hotărârea constituie ajutor de stat, faptul că schemele vechi (și anume granturile individuale acordate Antin în temeiul schemelor vechi) constituie ajutor existent înseamnă că hotărârea constituie, de asemenea, ajutor existent. În opinia lor, acest lucru se datorează faptului că, în caz contrar, același beneficiu nu ar face obiectul recuperării dacă ar fi acordat în temeiul vechilor scheme, ci ar face obiectul recuperării dacă ar fi acordat sub forma unei hotărâri. În cele din urmă, părțile terțe respective consideră că faptul că ajutorul acordat în cadrul vechilor scheme constituie ajutor existent înseamnă că ajutorul legat de hotărâre constituie, de asemenea, ajutor existent care nu poate fi recuperat pe baza interpretării de către aceștia a articolului 17 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([79]).

(95) *În al treilea rând*, unele părți terțe susțin că hotărârea este indisolubil legată de vechile scheme și, prin urmare, ar trebui să se considere că ajutorul a fost acordat în 1997, când schemele au fost instituite pentru prima dată, sau cel târziu în 1998, când au fost puse în aplicare pentru prima dată prin Decretul regal 2818/1998. În opinia acestor terțe părți, termenul de prescripție a expirat în anul 2008, în timp ce modificările aduse vechilor scheme în 2004 și în 2007 nu sunt modificări de fond, care afectează evaluarea compatibilității, nefiind de natură să schimbe calificarea ajutorului de la existent la nou.

7.1.4. *Observații potrivit cărora ajutorul a fost acordat în momentul în care Antin a primit grantul în temeiul vechilor scheme, și nu în momentul emiterii hotărârii*

(96) Mai multe părți terțe susțin că, pe baza jurisprudenței *Asteris* ([80]), compensația pentru daune este legată în mod intrinsec de măsura subiacentă pe care o compensează hotărârea.

(97) În special, părțile terțe respective susțin că hotărârea și măsura subiacentă sunt intrinsec legate și că ajutorul vizat în hotărâre a fost acordat atunci când Antin a primit granturile în temeiul vechilor scheme. Ulterior, părțile terțe respective susțin că hotărârea este doar o declarație potrivit căreia dreptul de a primi ajutorul în temeiul vechilor scheme a fost restabilit. În opinia lor, având în vedere că hotărârea a fost acordată pentru a restabili drepturile instituite în temeiul vechilor scheme, nu este corect să se considere că ajutorul a fost acordat odată cu pronunțarea hotărârii.

(98) Unele părți terțe susțin că o decizie a unui tribunal arbitral prin care se solicită unei părți să plătească sume deja datorate, dar încă neplătite, nu ar trebui să fie considerată o decizie de acordare a unui nou ajutor de stat.

7.1.5. *Observații potrivit cărora hotărârea nu este imputabilă Spaniei*

(99) Mai multe părți terțe susțin că imputabilitatea hotărârii nu se poate întemeia pe aderarea Spaniei la Convenția ICSID sau la TCE, deoarece, în opinia lor, decizia de inițiere a procedurii nu sugerează că schema de bază este Convenția ICSID sau TCE, ci numai hotărârea.

(100) În plus, aceste părți terțe susțin că, având în vedere obligațiile care îi revin Spaniei în temeiul dreptului internațional, nu poate alege să nu plătească în temeiul hotărârii. Mai precis, acestea susțin că, în cazul în care există obligații legale, nu se poate considera că respectarea acestora necesită o „decizie" de a le respecta.

([78]) Hotărârea Curții din 28 iunie 2019, T-624/15, T-694/15 și T-704/15, European Food și alții/Comisia, EU:T:2019:423, punctul 103.
([79]) A se vedea nota de subsol 60.
([80]) Hotărârea Curții din 27 septembrie 1988, Asteris AE și alții/Republica Elenă și Comunitatea Economică Europeană, cauzele conexate 106-120/87, EU:C:1988:457.

7.1.6. *Observații potrivit cărora hotărârea este imputabilă Spaniei*

(101) O parte terță reiterează evaluarea Comisiei din considerentul 82 din decizia de inițiere a procedurii, potrivit căreia plata în temeiul hotărârii este imputabilă Spaniei, deoarece Spania a acceptat în mod voluntar să adere la Convenția ICSID și la TCE. Această parte terță consideră, de asemenea, că, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție ([81]), orice plată în temeiul hotărârii de către Spania nu ar decurge dintr-un acord de arbitraj valabil și nici dintr-o obligație valabilă de a plăti în temeiul hotărârii în conformitate cu angajamentele convenționale ale Spaniei și, prin urmare, ar fi în întregime imputabilă Spaniei.

7.1.7. *Observații potrivit cărora hotărârea nu este de natură să denatureze concurența*

(102) Mai multe părți terțe susțin că ajutorul acordat prin hotărâre nu este de natură să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale între statele membre, deoarece Antin și-a vândut centralele în august 2017 și, de atunci, nu a investit în infrastructura de energie din surse regenerabile.

7.1.8. *Observații care susțin că plata în temeiul hotărârii constituie ajutor de stat*

(103) O parte terță susține că plata în temeiul hotărârii ar constitui ajutor de stat, deoarece ar conduce la compensații pentru daunele cauzate de retragerea schemei de ajutor ilegale evaluate în Decizia Comisiei din 2017. În plus, această parte terță susține că plata în temeiul hotărârii ar îndeplini toate condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE, întrucât avantajul compensatoriu ar fi disponibil numai pentru Antin și urmează să fie finanțat din resurse de stat, și anume din bugetul spaniol. În opinia sa, hotărârea este, de asemenea, de natură să denatureze concurența pe piața internă, întrucât societățile grupului Antin investesc în sectorul SRE, care a fost liberalizat la nivelul Uniunii. O parte terță susține că o hotărâre care echivalează cu reinstituirea unei măsuri de ajutor ilegale în beneficiul unor întreprinderi selectate constituie ajutor de stat.

7.2. **Observații privind compatibilitatea ajutorului**

7.2.1. *Observații potrivit cărora ajutorul ar trebui declarat incompatibil deoarece nu este în conformitate cu tratatele UE*

(104) O parte terță susține că hotărârea poate încălca dispozițiile tratatelor UE, și anume articolul 18 din TFUE, care interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate, deoarece alți investitori spanioli aflați în aceeași situație ca Antin, precum și investitorii din alte state membre, nu au acces la mecanismul de arbitraj prevăzut la articolul 26 din TCE. În plus, potrivit acestei părți, având în vedere hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, articolul 26 din TCE trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil litigiilor dintre un stat membru și un investitor dintr-un alt stat membru în legătură cu o investiție realizată de respectivul investitor în primul stat membru.

(105) O altă parte terță susține că, în cazul în care Comisia constată o încălcare a dreptului derivat al Uniunii, aceasta este obligată să declare ajutorul incompatibil cu piața internă fără nicio evaluare suplimentară ([82]). În opinia sa, hotărârea a fost adoptată în mod ilegal în conformitate cu jurisprudența ([83]) care sugerează că statele membre sunt obligate să conteste validitatea constituirii tribunalelor arbitrale și validitatea oricăror hotărâri care rezultă din procedurile de arbitraj în materie de investiții în interiorul UE. Prin urmare, ajutorul acordat pe această bază poate să nu fie considerat compatibil cu piața internă și nu este necesar să se examineze compatibilitatea ajutorului în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE sau al orientărilor privind ajutoarele de stat.

([81]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 2 septembrie 2021, Republica Moldova/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655, și Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 26 octombrie 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

([82]) Hotărârea Curții de Justiție din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia (Hinkley Point C), C-594/18 P, EU:C:2020:742, punctul 100.

([83]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 2 septembrie 2021, Republica Moldova/Komstroy LLC, C-741/19, EU:C:2021:655, și Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 26 octombrie 2021, Republiken Polen/PL Holdings Sàrl, C-109/20, EU:C:2021:875.

7.2.2. *Observații potrivit cărora, chiar dacă hotărârea pronunțată în cauza Komstroy se aplică TCE, aceasta nu înseamnă că hotărârea constituie ajutor de stat incompatibil care face obiectul recuperării*

(106) Mai multe părți terțe susțin că, deși nici hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, nici *Avizul 1/20* ([84]) nu justifică sau nu confirmă aplicarea principiului *Achmea* în cazul hotărârilor TCE, acest lucru nu ar conduce în mod automat la considerarea lor drept ajutor de stat incompatibil care face obiectul recuperării.

(107) În special, mai multe părți terțe susțin că, atunci când hotărârea pronunțată în cauza Komstroy a afirmat că principiul *Achmea* se aplică și TCE, în opinia lor, este un *obiter dictum*, care nu are forță juridică, iar declarația s-a bazat pe un caz teoretic care nu ar face niciodată obiectul dreptului Uniunii.

(108) În plus, aceste părți terțe susțin că, în *Avizul 1/20*, Curtea de Justiție a refuzat să se pronunțe cu privire la compatibilitatea proiectului de TCE modernizat cu dreptul Uniunii și, prin urmare, nu s-a pronunțat cu privire la posibilitatea constituirii drept ajutor de stat a unei eventuale compensații în temeiul TCE.

(109) Unele părți terțe susțin, de asemenea, că, deși se aplică principiul *Achmea*, aceasta nu înseamnă în mod automat că hotărârea trebuie considerată ajutor de stat incompatibil, deoarece, dacă dreptul Uniunii de rang inferior (în speță TCE) contravine dreptului primar al Uniunii (în acest caz, principiul *Achmea* coroborat cu normele privind ajutoarele de stat), dispozițiile contradictorii trebuie reconciliate, în loc să se presupună că dreptul primar al Uniunii anulează în mod automat alte norme ale Uniunii bazate pe TCE.

7.2.3. *Observații potrivit cărora hotărârea nu implică discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate*

(110) Mai multe părți terțe susțin că, întrucât hotărârea ar trebui să fie considerată ca făcând parte din vechile scheme, aceasta nu conduce la nicio discriminare, deoarece toți investitorii care îndeplinesc condițiile prevăzute în respectiva schemă pot beneficia de aceasta. În opinia acestor terțe părți, argumentul Comisiei potrivit căruia discriminarea în rândul diverșilor investitori (în special față de investitorii spanioli) constă în faptul că nu toți investitorii care au beneficiat de schemele vechi au acces la arbitrajul internațional în temeiul TCE se bazează pe presupunerea eronată că TCE face parte din schemele vechi sau că TCE poate fi considerat în sine o schemă de ajutor de stat. Aceste părți terțe adaugă, de asemenea, că nu este exclus ca investitorii spanioli să poată solicita compensații pentru daune în conformitate cu dispozițiile dreptului național sau cu orice alt mecanism de soluționare a litigiilor asupra căruia ar fi putut conveni.

(111) În plus, aceste părți terțe susțin că, deși TCE este considerat ca făcând parte din vechile scheme, argumentul Comisiei referitor la discriminarea exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate ar trebui interpretat în sensul că implică o discriminare în funcție de sediul investitorului. În opinia lor, acest tip de discriminare nu încalcă nicio dispoziție a tratatelor Uniunii, iar ajutoarele de stat sunt, prin definiție, discriminatorii în acest sens, întrucât sunt acordate beneficiarilor stabiliți în statul membru care acordă ajutorul.

(112) În sfârșit, părțile terțe respective susțin că, în cazul în care hotărârea va fi examinată ca ajutor ad-hoc, separat de vechile scheme, nu este vorba de nicio discriminare, întrucât nu se poate efectua o comparație cu un alt grant.

7.2.4. *Observație potrivit căreia hotărârile arbitrale nu subminează neapărat supremația dreptului Uniunii*

(113) În observațiile lor scrise, unele părți terțe susțin că procedura normală de notificare a ajutoarelor de stat asigură legalitatea hotărârilor arbitrale în temeiul dreptului Uniunii (mai precis, potrivit terților, aceasta menține „autonomia" dreptului Uniunii, „coerența și uniformitatea interpretării dreptului Uniunii", „drepturile conferite justițiabililor", controlul Curții de Justiție și „eficacitatea dreptului Uniunii"), întrucât, atunci când un stat membru respectă procedura de notificare, este posibil să se mențină prerogativele de control ale Curții de Justiție în ceea ce privește compatibilitatea unei hotărâri arbitrale cu dreptul Uniunii.

([84]) Avizul Curții de Justiție din 16 iunie 2022, în temeiul articolului 218 alineatul (11) din TFUE (Tratatul modernizat privind Carta energiei), cauza Avis 1/20, EU:C:2022:485.

(114) În opinia lor, Curtea de Justiție ar fi trebuit să considere în hotărârea pronunțată în cauza Achmea că, întrucât statele membre trebuie să își respecte obligațiile care le revin în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, notificarea aduce acest caz în sfera de aplicare a dreptului Uniunii și, prin urmare, în sfera de competență a instanțelor Uniunii.

7.2.5. *Observații potrivit cărora măsura are efect stimulativ*

(115) Mai multe părți terțe susțin că Antin a gestionat în mod activ și, astfel, a exercitat un control suficient asupra societăților Andasol și, prin urmare, Antin și societățile Andasol constituie o singură unitate economică, implicând la rândul său, în opinia lor, faptul că Antin a fost angajată în producția de energie electrică din surse regenerabile. În continuare, părțile terțe respective susțin că ajutorul vizat în hotărâre ar trebui să fie considerat ca fiind acordat și pentru activitățile în domeniul energiei regenerabile desfășurate de societățile Andasol, iar faptul că aceste societăți au îndeplinit efectul stimulativ prin solicitarea ajutorului în contextul înregistrării în temeiul vechilor scheme înseamnă, de asemenea, că Antin îndeplinește criteriul referitor la efectul stimulativ. Respectivele părți terțe subliniază faptul că, întrucât s-a considerat că beneficiarii vechilor scheme îndeplinesc condițiile la momentul constituirii lor, se consideră că aceștia îndeplinesc condițiile și pe întreaga durată de viață a centralei, prin urmare, și în 2013 și în 2018, în funcție de momentul atribuirii.

(116) Unele părți terțe susțin, de asemenea, că societățile Andasol constituie entități cu scop special și, prin urmare, admiterea statului membru în vederea acordării ajutorului este inerentă constituirii lor. În plus, în cazul în care se consideră că Antin și societățile Andasol constituie o singură unitate economică, nu are relevanță faptul că Antin, după achiziționarea societăților Andasol în 2011, le-a revândut în 2017.

(117) În continuare, mai multe părți terțe susțin că efectul stimulativ nu ar trebui evaluat în temeiul secțiunii 3.2.4.2 din OAME, astfel cum sugerează Comisia în decizia de inițiere a procedurii, deoarece hotărârea face parte din vechile scheme și nu este un ajutor notificabil individual, iar capacitatea centralelor Andasol nu depășește 250 MW, astfel cum se prevede la punctul 20 din OAME.

(118) Unele părți terțe susțin că o hotărâre arbitrală nu este în mod necesar lipsită de efect stimulativ, deoarece este pronunțată după realizarea investiției, dat fiind că, în opinia lor, aceasta face parte din ajutorul care a fost promis de la bun început și a generat o încredere legitimă pe baza căreia a fost stabilită viabilitatea comercială a investiției.

7.2.6. *Observații potrivit cărora ajutorul este compatibil în temeiul OAM 2001, al OAM 2008 și al OAME*

(119) Mai multe părți terțe susțin, contrar evaluării Comisiei, că hotărârea poate fi evaluată în temeiul OAM 2008, dacă este considerată ca făcând parte din schemele vechi. În opinia acestor terțe părți, se poate considera că Antin desfășoară activitatea societăților Andasol, și anume producerea de energie din surse regenerabile, și, prin urmare, formează o „întreprindere unică" cu societățile Andasol. Prin achiziționarea a 45 % din societățile Andasol, aceasta exercită controlul de gestiune în comun asupra societăților Andasol împreună cu RREEF Infrastructure (G.P.) Limited și RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l.

(120) În plus, respectivele părți terțe susțin că este artificială susținerea faptului că investitorul este implicat în producția de energie din surse regenerabile dacă formează o unitate economică cu centrala sau administrează centrala, întrucât societatea care exploatează centrala nu este decât un mijloc pentru a beneficia de sprijin, în timp ce investitorul este cel care își asumă toate riscurile și ia deciziile importante pentru exploatarea centralei. Astfel, atunci când Comisia autorizează un ajutor pentru societatea care exploatează centrala care produce energie din surse regenerabile, ajutorul trebuie considerat ca fiind în beneficiul producerii de energie din surse regenerabile, indiferent dacă profiturile sunt plătite societății care exploatează centrala sau acționarului în mod direct. În opinia acestor terțe părți, se pare, în orice caz, că, în practica decizională a Comisiei, numeroși beneficiari ai ajutorului nu au deținut în mod necesar controlul participației sau al gestiunii asupra centralelor, iar deținerea unui procent minim din acțiunile centralei care face obiectul proiectului nu a fost niciodată o condiție pentru acordarea unui ajutor în domeniul energiei din surse regenerabile. În sfârșit, potrivit acestor părți terțe, faptul că un anumit sprijin este direcționat din punct de vedere tehnic către producția de energie electrică din gaze naturale nu afectează evaluarea compatibilității, întrucât utilizarea gazelor naturale este limitată în timp, este legată de considerente privind eficiența și a fost autorizată în multe cazuri prin deciziile Comisiei.

(121) Unele părți terțe susțin că vechile scheme au corectat o disfuncționalitate a pieței, prin care investițiile insuficiente ar fi direcționate către tehnologiile SRE în absența sprijinului. În opinia lor, acest fapt a fost în conformitate cu Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2001 ([85]) („OAM 2001"). Părțile respective susțin, în general, că Spania și Comisia au recunoscut vechile scheme ca fiind instrumente de politică adecvate pentru atragerea capacității SRE într-un mod eficient și eficace.

(122) Mai precis, părțile respective susțin că schemele vechi au compensat doar diferența dintre costul de producție al energiei din surse regenerabile și prețul de piață pe durata de viață a centralei, deoarece rentabilitatea medie după impozitare vizată de 7 %-9,5 % pentru instalațiile SRE în cadrul schemelor vechi este compatibilă cu OAM 2001, deoarece nu ar fi implicat o supracompensare ([86]). În consecință, părțile respective susțin că rentabilitatea vizată a Spaniei în temeiul vechilor scheme este în conformitate cu rentabilitatea pe care Comisia a autorizat-o în mod obișnuit pentru alte scheme de sprijin pentru SRE în temeiul OAM 2001.

(123) În plus, aceleași părți susțin că schemele vechi ar fi fost compatibile cu OAM 2008 și cu OAME. În special, aceste părți au susținut că vechile scheme au avut un efect stimulativ care a determinat investiții substanțiale în SRE spaniole, necesare pentru ca Spania să poată atinge obiectivele pe termen lung în ceea ce privește energia din surse regenerabile.

(124) Unele părți terțe susțin că ajutorul acordat pe baza hotărârii este proporțional în temeiul OAM 2008, având în vedere că rata de rentabilitate vizată a Spaniei pentru perioada 2008-2013 a fost de 7 %-10 %, așadar sub intervalul de rentabilitate de 10 %-13 %, pe care Comisia l-a autorizat în aceeași perioadă pentru alte scheme de sprijin în domeniul SRE.

(125) În cazul în care evaluarea este efectuată în temeiul OAME, părțile terțe respective susțin că, deși ajutorul nu a fost acordat în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale, în conformitate cu punctul 128 din OAME, ajutorul este în continuare compatibil dacă nu antrenează o supracompensare. Acestea susțin totodată că Decizia Comisiei din 2017 nu a stabilit o rată maximă de rentabilitate și, prin urmare, din acest motiv, în opinia lor, nu poate fi exclus ca o rată de rentabilitate de 9 % să se încadreze în intervalul ratelor de rentabilitate de 10-11 % autorizat de Comisie în perioada 2014-2020 și să determine caracterul compatibil al ajutorului.

(126) În plus, aceste părți terțe susțin că ajutorul nu denaturează în mod nejustificat concurența și schimburile comerciale. Societățile Andasol nu au niveluri scăzute de productivitate și au o situație financiară solidă, iar acordarea ajutorului în favoarea Antin nu generează o putere semnificativă pe piață, modificarea fluxurilor comerciale, a dinamicii concurenței sau menținerea pe linia de plutire a unei firme de investiții. Mai mult decât atât, investitorii respectivi nu sunt de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia Antin a beneficiat de un avantaj suplimentar în temeiul hotărârii față de cel primit de alți beneficiari, deoarece compensația acordată Antin nu exclude posibilitatea ca alți investitori să solicite, de asemenea, compensații pentru daune în temeiul legislației naționale care ar putea chiar depăși compensația Antin.

7.2.7. *Observații potrivit cărora hotărârea și schema din 2013 sunt compatibile cu OAM 2001, OAM 2008 și OAME*

(127) În observațiile lor scrise, unele părți au susținut că hotărârea este compatibilă cu OAM 2001 ca înlocuitor al ajutorului acordat de Spania în temeiul vechilor scheme, care, în opinia lor, avea caracter compatibil în temeiul acelorași orientări. Mai precis, părțile terțe respective susțin că, întrucât ajutorul acordat în temeiul schemei din 2013 este mult mai mic decât sprijinul acordat în temeiul schemelor vechi, hotărârea înlocuiește doar o parte din diferența dintre sprijinul financiar acordat în temeiul schemelor vechi și schema din 2013, iar schemele vechi nu au oferit în sine o supracompensare. În opinia acestor părți, rezultă că hotărârea nu supracompensează Antin. Pe baza acestui raționament, părțile susțin că ajutorul acordat în temeiul hotărârii este proporțional. Respectivele părți susțin, în mod similar, că o selecție de câteva hotărâri (având un temei juridic similar cu cel al hotărârii) nu determină o supracompensare pentru beneficiari și sunt proporționale în temeiul OAM 2001.

([85]) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (JO C 37, 4.2.2001, p. 3).

([86]) În sprijinul acestei afirmații, partea terță evaluează trei analize elaborate de instituțiile guvernamentale spaniole [și anume Raportul CNE 3/2007, IDAE, Cadrul economic pentru dezvoltarea energiei din surse regenerabile – costuri de investiții, rentabilitate și stimulente pentru industria CSP, Conferința organizată de CNE pe tema dezvoltării și evoluției efective a energiei din surse regenerabile în Spania, Madrid, 11 decembrie 2007, și raportul CNMC din octombrie 2018 de evaluare a costului mediu ponderat al capitalului (WACC) pentru investițiile spaniole în materie de surse regenerabile de energie].

(128) În plus, părțile terțe respective susțin că hotărârea aduce într-adevăr beneficii SRE deoarece oferă un efect important de barometru potențialilor investitori în domeniul SRE, întrucât plata potențială în temeiul hotărârii de către Spania ar demonstra că Spania este dispusă să își respecte obligațiile internaționale care îi revin în temeiul TCE și ar avea un impact pozitiv asupra securității juridice și a previzibilității. În plus, faptul că plățile în temeiul hotărârii sunt acordate investitorilor și nu instalațiilor SRE, în opinia acestor terți, reflectă realitatea economică.

7.2.8. *Observații potrivit cărora hotărârea poate fi evaluată în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE*

(129) Unele părți terțe susțin că, deși evaluarea compatibilității hotărârii ar trebui efectuată luând în considerare hotărârea pe o bază de sine stătătoare, Comisia a evaluat compatibilitatea ajutorului în mod direct, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, în cazurile de compensații pentru daune cauzate de închiderile anticipate ale centralelor pe bază de combustibili fosili, deoarece hotărârea privind acordarea de compensații nu s-ar putea încadra în orientările relevante privind ajutoarele.

7.2.9. *Observații potrivit cărora ajutorul este incompatibil cu OAME*

(130) O parte terță este de părere că momentul atribuirii relevant ar fi data la care tribunalul a pronunțat hotărârea, și anume 15 iunie 2018, și, astfel, compatibilitatea măsurii cu piața internă ar trebui evaluată în temeiul OAME.

(131) În plus, partea respectivă susține că ajutorul nu respectă punctele 23 și 31 din OAME, întrucât executarea hotărârii nu ar contribui într-o mai mare măsură la realizarea obiectivelor Uniunii în domeniul mediului. Scopul acordării ajutorului ar fi respectarea de către Spania a obligațiilor internaționale care îi revin în temeiul TCE. În opinia părții respective, măsura nu îndeplinește cerințele privind efectul stimulativ prevăzute la punctul 49 din OAME, deoarece instalațiile Antin au continuat să producă energie din surse regenerabile, în pofida reducerii cuantumului sprijinului ca urmare a modificărilor aduse schemei din 2007. În cele din urmă, partea respectivă susține că măsura nu este proporțională în conformitate cu punctul 69 din OAME, deoarece remunerația care decurge din hotărâre a fost calculată în conformitate cu metoda DCF (metoda fluxului de lichidități actualizate) și depășește rata rezonabilă a rentabilității investițiilor stabilită de Spania în cadrul schemei privind ajutoarele de exploatare pentru producătorii de SRE. Acest element confirmă, de asemenea, potrivit părții terțe, caracterul discriminatoriu al măsurii notificate, care nu se află la dispoziția tuturor investitorilor și, astfel, crește rata internă de rentabilitate a Antin peste ratele normale de rentabilitate observate în sectorul energiei din surse regenerabile în Spania.

7.2.10. *Alte observații formulate de părți terțe*

(132) Mai multe părți terțe susțin că, în acest caz, autoritatea de notificare nu dorește ca măsura notificată să fie autorizată și, în opinia lor, Spania ar putea abuza de procedura de notificare și ar putea încălca principiile bunei administrări și cooperării loiale susținând că anumite informații nu sunt la dispoziția sa. Părțile terțe respective susțin că, în acest mod, Spania împiedică autorizarea de către Comisie a măsurii de ajutor notificate. În plus, mai multe părți terțe susțin că investitorii au încredere legitimă în validitatea clauzei de arbitraj prevăzute în TCE și în faptul că hotărârile pronunțate de tribunalele arbitrale instituite în temeiul TCE au caracter obligatoriu atât din perspectiva dreptului Uniunii, cât și a dreptului internațional, pe fondul următoarelor: (i) aderarea Uniunii la TCE timp de peste 25 de ani (din 1994), fără ca aceasta să fi formulat vreo rezervă cu privire la clauza de arbitraj în interiorul UE, (ii) principiul *Achmea*, instituit în martie 2018, care reprezintă o interpretare nouă a dreptului Uniunii și care nu are efect retroactiv ([87]), (iii) faptul că un număr semnificativ de cazuri de arbitraj care implică investitori din UE și state membre s-au desfășurat pe baza aplicării clauzei de arbitraj prevăzute la articolul 26 din TCE, fără invocarea de către Comisie a interzicerii clauzelor de arbitraj în interiorul UE, (iv) principiul securității juridice, (v) precum și în conformitate cu jurisprudența constantă care stabilește că un beneficiar al ajutorului are încredere legitimă în contextul implicării în mod irevocabil într-un proiect pentru care ajutorul a fost acordat cu mult timp înainte de evaluarea măsurii de ajutor de către Comisie.

([87]) Hotărârea din 19 decembrie 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG/Comisia, C-288/11, EU:C:2012:821; Hotărârea din 24 octombrie 2002, Aéroports de Paris/Comisia Comunităților Europene, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

(133) O serie de alte părți terțe susțin că abordarea urmată de Spania și de Comisie în cadrul prezentei proceduri creează un precedent care, în opinia lor, va dăuna statului de drept și climatului investițional din cadrul Uniunii. În plus, părțile respective susțin că poziția Comisiei prezentată în decizia de inițiere a procedurii ar conduce la fricțiuni cu instituțiile mondiale (cum ar fi Banca Mondială), cu sistemele judiciare din țări terțe, precum și cu un consorțiu de peste 50 de investitori în domeniul energiei din surse regenerabile.

8. OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE ANTIN

8.1. Observații privind existența ajutorului

8.1.1. *Observații potrivit cărora hotărârea nu implică ajutor de stat*

(134) Antin face trimitere la observațiile Comisiei prevăzute în considerentele 73-77 din decizia de inițiere a procedurii, potrivit cărora, pe baza hotărârii pronunțate în cauza Asteris, pentru a constitui ajutor de stat, despăgubirile pentru daune acordate în temeiul legislației naționale trebuie să compenseze acordarea unui ajutor de stat ilegal sau incompatibil. În opinia sa, în cazul în care compensația (în speță, sub forma hotărârii) compensează o măsură acordată în temeiul dreptului național (în speță TCE, care a devenit parte a legislației naționale odată cu ratificarea TCE de către Spania), care fie nu constituie ajutor de stat, fie constituie ajutor existent, atunci măsura respectivă nu contravine dreptului Uniunii (privind ajutoarele de stat) și, prin urmare, compensația pentru măsura respectivă nu constituie ajutor. Pe baza acestor observații, Antin susține că hotărârea poate constitui ajutor de stat numai în cazul în care vechile scheme constituiau fie ajutor de stat ilegal, fie incompatibil. În plus, Antin susține că hotărârea ar trebui, în orice caz, să fie evaluată ca parte a schemelor vechi, deoarece confirmă dreptul său preexistent de a primi finanțare în temeiul schemelor vechi. Întrucât vechile scheme nu au constituit ajutor de stat, nici hotărârea nu constituie ajutor de stat.

(135) În special, Antin susține că schemele vechi nu au implicat acordarea de resurse de stat, întrucât calificarea unei măsuri drept ajutor de stat trebuie să fie luată în considerare pe baza jurisprudenței existente la momentul acordării ajutorului. Potrivit jurisprudenței aplicabile la momentul introducerii schemelor vechi, mecanismul de acordare a sprijinului în temeiul vechilor scheme nu implica resurse de stat. Antin susține că mecanismul de finanțare a vechilor scheme, care a fost introdus încă din anul 1997 și, în orice caz, nu mai târziu de anul 2007, nu a implicat resurse de stat în temeiul jurisprudenței aplicabile în cursul punerii sale în aplicare și până în anul 2014 ([88]). Mai precis, Antin susține că rolul CNMC s-a limitat la colectarea tarifelor de acces la rețea și la distribuirea acestora către beneficiari. CNMC nu dispunea de nicio putere de apreciere pentru a distribui fondurile în alte scopuri decât cele prevăzute de lege sau pentru a modifica nivelul plăților, astfel încât fondurile relevante nu s-au aflat în niciun moment în proprietatea și nici la dispoziția CNMC. Prin urmare, nu există niciun control al statului asupra fondurilor. Potrivit Antin, jurisprudența existentă în anul 2014 ([89]) nu este relevantă pentru evaluarea schemelor vechi, care nu mai erau în vigoare din 2014. În cele din urmă, chiar dacă schemele vechi ar fi evaluate pe baza jurisprudenței existente la momentul adoptării prezentei decizii, acestea nu ar implica resurse de stat, deoarece mecanismul lor de finanțare este similar celui evaluat de Curtea de Justiție în cauza EEG ([90]).

(136) În plus, Antin susține că, deși hotărârea trebuie evaluată separat de vechile scheme, aceasta nu implică ajutor de stat, deoarece singurul motiv care stă la baza acordării sale sunt daunele suferite de Antin ca urmare a comportamentului Spaniei cu încălcarea TCE și, astfel, nu conferă Antin un avantaj în lumina hotărârii pronunțate în cauza Asteris. Caracterul compensatoriu al hotărârii este confirmat, de asemenea, de faptul că procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute la articolul 26 din TCE se referă numai la investitori, nu și la beneficiarii schemelor vechi. Cu alte cuvinte, în

([88]) Potrivit Antin, aceasta este jurisprudența PreussenElektra (a se vedea Hotărârea Curții din 13 martie 2001 PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160).

([89]) Potrivit Antin, aceasta este jurisprudența Elcogas (a se vedea Hotărârea Curții din 22 octombrie 2014, Elcogás SA/Administración del Estado și Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314).

([90]) Hotărârea din 28 martie 2018, Germania/Comisia, C-405/16, EU:C:2019:268.

ceea ce privește Antin, hotărârea a fost pronunțată în favoarea investitorilor (Antin) și nu a beneficiarilor schemelor vechi, și anume societățile Andasol. De asemenea, potrivit Antin, faptul că respectiva compensație este acordată în temeiul normelor internaționale (și anume TCE) în locul normelor naționale nu schimbă natura acesteia drept compensație pentru daune și, în orice caz, hotărârea este în conformitate cu normele naționale relevante privind compensațiile pentru daune.

(137) În cele din urmă, Antin susține că drepturile sale de participație de 45 % în fiecare dintre societățile Andasol sunt considerate o investiție pur financiară, deoarece Antin nu gestionează societățile Andasol, prin urmare Antin nu este o întreprindere și, astfel, pronunțarea hotărârii în favoarea Antin nu intră în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat.

8.1.2. *Observații potrivit cărora hotărârea nu este imputabilă Spaniei*

(138) Antin susține că, întrucât vechile scheme nu implicau resurse de stat, nu există niciun ajutor de stat, iar evaluarea imputabilității nu este relevantă. Cu toate acestea, în cazul în care hotărârea urmează să fie evaluată separat de vechile scheme, imputabilitatea hotărârii nu se poate întemeia pe aderarea Spaniei la Convenția ICSID sau la TCE, deoarece, în opinia sa, Comisia nu a sugerat în decizia de inițiere a procedurii că schema de bază este Convenția ICSID sau TCE. Dimpotrivă, astfel cum se poate deduce din considerentele 10 și 36-44 din decizia de inițiere a procedurii, aceasta a presupus că hotărârea este fie o măsură ad-hoc în sine, fie reinstituie vechile scheme.

(139) În plus, Antin susține că, având în vedere obligațiile care îi revin Spaniei în temeiul dreptului internațional, nu poate alege să nu plătească în temeiul hotărârii. Mai precis, aceasta susține că, în cazul în care există obligații legale, nu se poate considera că respectarea acestora necesită o „decizie” de a le respecta. În opinia Antin, faptul că Spania a solicitat în mod expres Comisiei să nu aprobe hotărârea atunci când o notifică dovedește că Spania nu dispune de nicio putere de apreciere în ceea ce privește plata în temeiul acesteia.

8.1.3. *Observații potrivit cărora hotărârea nu este de natură să denatureze concurența*

(140) Antin susține că, în cazul în care hotărârea urmează să fie evaluată separat de vechile scheme, aceasta nu este de natură să denatureze concurența sau să afecteze schimburile comerciale între statele membre, deoarece Antin și-a vândut investiția în centralele Andasol în august 2017 și, de atunci, nu a mai investit în sectorul energetic din Uniune și nici nu deține participații în nicio altă societate care își desfășoară activitatea în acest sector în Uniune.

8.1.4. *Observații potrivit cărora, chiar dacă vechile scheme ar implica ajutor de stat, acesta constituie ajutor existent*

(141) Antin susține că, deși vechile scheme ar constitui ajutor de stat, acesta ar fi ajutor existent (deoarece termenul de prescripție de 10 ani a expirat), ceea ce înseamnă, în opinia sa, că hotărârea nu compensează ajutorul de stat ilegal sau incompatibil.

(142) În special, Antin susține că hotărârea este indisolubil legată de vechile scheme și, prin urmare, ar trebui să se considere că ajutorul a fost acordat în 1997, când a fost instituită prima schemă, sau cel târziu în 1998, când a fost pusă în aplicare pentru prima dată prin Decretul regal 2818/1998. În opinia sa, termenul de prescripție a expirat în anul 2008, în timp ce modificările aduse vechilor scheme în 2004 și în 2007 nu sunt modificări de fond care ar putea afecta analiza compatibilității și nu justifică schimbarea calificării ajutorului de la existent la nou.

(143) În plus, Antin susține că, deși se consideră că modificările aduse vechilor scheme, care au fost introduse în 2004 și 2007, ar avea un impact asupra compatibilității schemelor, ajutorul ar continua să existe, întrucât termenul de prescripție a expirat în 2014 și, respectiv, în 2017, așadar înainte de notificarea hotărârii către Comisie în 2019.

(144) Antin susține că, întrucât, în conformitate cu jurisprudența Asteris, despăgubirea unui prejudiciu constituie ajutor de stat numai în cazul în care compensează un ajutor ilegal sau incompatibil, faptul că granturile acordate Antin în temeiul vechilor scheme constituie ajutor existent înseamnă că hotărârea nu constituie ajutor de stat. În subsidiar, chiar dacă s-ar considera că hotărârea constituie ajutor de stat, faptul că schemele vechi (sau, mai degrabă, granturile individuale acordate Antin în temeiul schemelor vechi) constituie ajutor existent înseamnă că hotărârea constituie, de asemenea, ajutor existent.

8.1.5. *Observații potrivit cărora, în cazul în care hotărârea implică ajutor, ajutorul respectiv este legal*

(145) Antin susține că, întrucât hotărârea nu implică ajutor de stat, obligația de statu-quo nu se aplică, dar chiar dacă s-ar considera că hotărârea implică ajutor de stat, Tribunalul nu ar avea obligația de a-și suspenda procedura.

8.1.6. *Observații potrivit cărora ajutorul a fost acordat în momentul în care Antin a primit grantul în temeiul vechilor scheme*

(146) Antin susține că, având în vedere că hotărârea a fost acordată pentru a restabili drepturile instituite în temeiul vechilor scheme, ajutorul a fost acordat în momentul în care Antin a primit grantul în temeiul vechilor scheme. În opinia sa, nu este corect să se considere că ajutorul a fost acordat odată cu adoptarea de către Tribunal a deciziei de pronunțare a hotărârii ([91]). În plus, Antin susține că, în cazul în care cererea în cadrul unei proceduri judiciare de plată a unei părți neîncasate din ajutorul de stat trebuie considerată ca făcând parte din ajutorul subiacent respectiv și nu ca ajutor distinct, nu se poate considera nici că hotărârea prin care se acordă dreptul de a primi partea respectivă atribuie ajutor distinct ([92]). Prin urmare, nu se poate considera că hotărârea acordă un ajutor nou sau că data adoptării hotărârii este data acordării oricărui ajutor.

8.2. **Observații privind compatibilitatea ajutorului**

8.2.1. *Observații potrivit cărora hotărârea nu constituie ajutor de stat incompatibil*

(147) Antin susține că, atunci când Curtea de Justiție, în hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, a afirmat că hotărârile arbitrale în temeiul TCE sunt nevalide, era vorba despre un *obiter dictum*, care nu are forță juridică, iar declarația s-a bazat pe un caz teoretic care nu ar face niciodată obiectul dreptului Uniunii. În plus, Antin susține că, în *Avizul 1/20*, Curtea de Justiție nu s-a pronunțat cu privire la compatibilitatea proiectului de TCE modernizat cu dreptul Uniunii și la posibilitatea ca o eventuală compensație în temeiul TCE pentru o măsură să constituie ajutor de stat.

(148) Antin susține, de asemenea, că aplicarea principiului *Achmea* în acest caz nu poate conduce în mod automat la incompatibilitatea hotărârii cu piața internă. Acest lucru este valabil, în opinia sa, deoarece, dacă dreptul Uniunii de rang inferior (în speță TCE) contravine dreptului primar al Uniunii (în acest caz, principiul *Achmea* coroborat cu normele privind ajutoarele de stat), dispozițiile contradictorii trebuie reconciliate, în loc să se presupună că dreptul primar al Uniunii anulează în mod automat alte norme ale Uniunii bazate pe TCE.

(149) În plus, Antin susține că orice interpretare a jurisprudenței care sugerează că respectiva clauză de arbitraj din TCE încalcă dispozițiile dreptului primar al Uniunii ar contraveni principiului securității juridice și încrederii legitime a investitorilor în speță, întrucât Comisia este semnatară a TCE din 1994, fără nicio rezervă cu privire la clauza de arbitraj. Antin susține că, în contextul negocierii TCE înainte de semnarea sa în 1994, Uniunea a solicitat inițial includerea unei clauze potrivit căreia clauza de arbitraj din TCE nu este aplicabilă litigiilor în interiorul UE, însă a renunțat la această solicitare odată cu semnarea de către Uniune în 1994. Comisia a susținut apoi, în cursul

([91]) Antin face trimitere la Hotărârea Tribunalului din 18 iunie 2019, European Food și alții/Comisia, T-624/15, T-694/15 și T-704/15, EU:T:2019:423, în care a considerat că ajutorul legat de hotărârea în cauza Micula fusese acordat la data abrogării schemei de bază, întrucât abrogarea a generat dreptul de a primi hotărârea în cauza Micula.

([92]) Antin face trimitere la Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 12 ianuarie 2023, SIA „DOBELES HES" și Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, cauzele conexate C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1.

negocierilor privind revizuirea TCE, că o astfel de clauză ar trebui inclusă în TCE revizuit. În opinia Antin, această abordare a demonstrat că principiul stabilit prin hotărârea pronunțată în cauza Achmea reflectă o interpretare nouă, care nu poate avea un efect retroactiv. Antin susține totodată că încrederea legitimă în validitatea arbitrajului se bazează pe numărul de cazuri în care investitori din UE au obținut hotărâri împotriva unui stat membru în temeiul articolului 26 din TCE, fără a face obiectul unor contestații sau căi de atac din partea Comisiei (prin inițierea unor proceduri privind ajutoarele de stat sau de constatare a neîndeplinirii obligațiilor). În această privință, Antin subliniază și repercusiunile economice grave pe care investitorii le-ar suporta în caz de nevaliditate a clauzei de arbitraj, având în vedere numărul mare de investiții efectuate cu bună-credință.

(150) În plus, Antin susține că încrederea sa legitimă se bazează pe neinițierea de către Comisie a unei proceduri oficiale de investigare cu privire la vechile scheme înainte de notificarea hotărârii de către Spania în 2019, chiar dacă avea cunoștință de acestea ([93]). În plus, încă din 2011, înainte de abrogarea vechilor scheme în 2013 sau de pronunțarea hotărârii în iunie 2018, Antin a fost implicată în mod irevocabil în proiecte de infrastructură în domeniul SRE și, în consecință, avea încredere legitimă în ceea ce privește dreptul său de a invoca respectiva clauză de arbitraj din TCE ([94]).

8.2.2. *Observații potrivit cărora hotărârea nu implică discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate*

(151) Antin susține că hotărârea ar trebui să fie considerată ca făcând parte din vechile scheme și, prin urmare, nu conduce la nicio discriminare, întrucât toți investitorii care îndeplinesc condițiile relevante pot beneficia de aceasta. În opinia Antin, argumentul Comisiei potrivit căruia discriminarea în rândul diverșilor investitori (în special față de investitorii spanioli) constă în faptul că nu toți investitorii care au beneficiat de schemele vechi au acces la arbitrajul internațional în temeiul TCE se bazează pe presupunerea eronată că TCE face parte din schemele vechi sau că TCE poate fi în sine un temei pentru acordarea ajutorului. Antin adaugă că nu este exclus ca investitorii spanioli să poată solicita compensații pentru daune în conformitate cu dispozițiile dreptului național sau cu orice alt mecanism de soluționare a litigiilor asupra căruia ar fi putut conveni.

(152) Antin susține, de asemenea, că, deși TCE este considerat ca făcând parte din vechile scheme, argumentul Comisiei referitor la discriminarea exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate implică mai degrabă o discriminare în funcție de sediul investitorului. În opinia sa, acest tip de discriminare nu încalcă nicio dispoziție a tratatelor. Ajutorul de stat este, prin definiție, discriminatoriu, întrucât este acordat întreprinderilor stabilite în statul membru care acordă ajutorul.

(153) În cele din urmă, Antin susține că, în cazul în care hotărârea va fi examinată ca ajutor ad-hoc, separat de vechile scheme, nu este vorba de nicio discriminare, întrucât nu se poate efectua nicio comparație cu un alt grant.

8.2.3. *Observații potrivit cărora schemele vechi sunt compatibile în temeiul OAM 2001, al OAM 2008 și al OAME*

(154) În opinia Antin, în cazul în care se consideră că hotărârea implică ajutor de stat, compatibilitatea sa nu ar trebui să fie evaluată în raport cu orientările care erau în vigoare la momentul pronunțării hotărârii. Dimpotrivă, Comisia ar trebui să evalueze hotărârea ca parte a schemelor vechi și să aplice orientările care erau în vigoare la momentul acordării ajutorului în favoarea Antin în temeiul schemelor vechi.

([93]) Antin face trimitere la paginile 10, 22 și 28 din Comunicarea COM(2005) 627 a Comisiei privind sprijinul pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie din 7 decembrie 2005, la Decizia C(2013) 7743 final a Comisiei din 4 februarie 2014 privind ajutorul de stat SA.36559 (C3/2007), JO L 205, 12.7.2014 și la considerentul 107 din Decizia Comisiei din 2017.

([94]) Antin face trimitere la următoarele hotărâri: Hotărârea Tribunalului din 15 noiembrie 2018, World Duty Free Group, SA, fostă Autogrill España, SA/Comisia, T-219/10 RENV, EU:T:2018:784; Hotărârea Tribunalului din 15 noiembrie 2018, Deutsche Telekom AG/Comisia, T-207/10, EU:T:2018:786; Hotărârea Tribunalului din 15 noiembrie 2018, Banco Santander, SA/Comisia, T-227/10, EU:T:2018:785; Hotărârea Tribunalului din 15 noiembrie 2018, Axa Mediterranean Holding, SA/Comisia, T-405/11, EU:T:2018:780; Hotărârea Tribunalului din 15 noiembrie 2018, Banco Santander, SA și Santusa Holding, SL/Comisia, T-399/11 RENV, EU:T:2018:787.

(155) Antin susține că hotărârea facilitează activitatea economică de producere a energiei din surse regenerabile și nu este doar rezultatul respectării de către Spania a obligațiilor care îi revin în temeiul Convenției ICSID. În opinia sa, în cazul în care se consideră că hotărârea confirmă dreptul preexistent de a primi ajutor în temeiul vechilor scheme, ajutorul se acordă pentru investiții în domeniul energiei din surse regenerabile. În plus, chiar dacă hotărârea este luată în considerare pe o bază de sine stătătoare, obligația de compensare care îi revine Spaniei în temeiul Convenției ICSID a fost (și poate fi) declanșată numai pe fondul producției de energie din surse regenerabile a Antin. Prin urmare, producția de energie din surse regenerabile este singura activitate subiacentă relevantă în scopul evaluării compatibilității cuantumului compensației.

(156) Antin susține că desfășoară o activitate SRE, întrucât se poate considera că desfășoară activitatea societăților Andasol, și anume producerea de energie din surse regenerabile, și, prin urmare, formează o „întreprindere unică" cu societățile Andasol. Prin achiziționarea a 45 % din societățile Andasol, aceasta exercită controlul de gestiune în comun cu RREEF Infrastructure (G.P.) Limited și RREEF Pan-European Infrastructure Two Lux S.à.r.l. În plus, în opinia Antin, este artificială susținerea faptului că investitorul este implicat în producția de energie din surse regenerabile numai dacă formează o unitate economică cu centrala sau administrează centrala, întrucât societatea care exploatează centrala nu este decât un mijloc pentru a beneficia de sprijin, în timp ce investitorul își asumă toate riscurile și ia deciziile importante pentru exploatarea centralei. Astfel, atunci când Comisia autorizează un ajutor pentru societatea care exploatează centrala care produce energie din surse regenerabile, ajutorul trebuie considerat ca fiind în beneficiul producerii de energie din surse regenerabile, indiferent dacă profiturile sunt plătite societății care exploatează centrala sau acționarului în mod direct. Potrivit Antin, în orice caz, se pare că, în practica decizională a Comisiei, numeroși beneficiari ai ajutorului nu au deținut în mod necesar controlul participației sau al gestiunii asupra centralelor, iar deținerea unui procent minim din acțiunile centralei care face obiectul proiectului nu a fost niciodată o condiție pentru acordarea unui ajutor în domeniul energiei din surse regenerabile. În cele din urmă, Antin susține că, în cazul în care Antin și societățile Andasol constituie o singură unitate economică, nu are relevanță faptul că Antin, după achiziționarea societăților Andasol în 2011, le-a revândut în 2017. Orice compensație trebuie acordată Antin, deoarece aceasta a plătit pentru valoarea de piață a societăților Andasol, presupunând că va primi întreaga valoare a ajutorului.

(157) În această privință, potrivit Antin, faptul că un anumit sprijin este direcționat din punct de vedere tehnic către producția de energie electrică din gaze naturale nu afectează evaluarea compatibilității, întrucât utilizarea gazelor naturale este limitată în timp și este legată de considerente privind eficiența. În plus, aproape toți beneficiarii ajutorului în temeiul vechilor scheme și al schemei din 2013 utilizează gazul într-o anumită măsură la intervale scurte, iar Comisia a autorizat, de asemenea, în multe cazuri, ajutoare pentru centralele alimentate cu gaz.

(158) În ceea ce privește efectul stimulativ, Antin susține că, atât timp cât îndeplinește cerințele prevăzute în vechile scheme, ar trebui să se considere că hotărârea are, de asemenea, un efect stimulativ.

(159) Antin susține că vechile scheme sunt compatibile în temeiul OAM 2001, deoarece rentabilitatea vizată a Spaniei în temeiul vechilor scheme este în conformitate cu rentabilitatea pe care Comisia a autorizat-o în mod obișnuit pentru alte scheme de sprijin pentru SRE în perioada 2001-2009 în temeiul OAM 2001. Această evaluare nu este afectată de modificările aduse schemei, care au fost introduse în 2004 și 2007.

(160) În opinia Antin, schemele vechi sunt, de asemenea, proporționale în temeiul OAM 2008, având în vedere că rata de rentabilitate vizată a Spaniei pentru perioada 2008-2013 a fost de 7 %-10 %, așadar sub intervalul de rentabilitate de 10 %-13 %, pe care Comisia l-a autorizat în aceeași perioadă pentru alte scheme de sprijin în domeniul SRE.

(161) În cazul în care evaluarea este efectuată în temeiul OAME, Antin susține că efectul stimulativ nu ar trebui evaluat în temeiul secțiunii 3.2.4.2 din OAME, deoarece hotărârea face parte din vechile scheme și nu este un ajutor notificabil individual, iar capacitatea centralelor Andasol nu depășește 250 MW, astfel cum se prevede la punctul 20 din OAME. În plus, în ceea ce privește proporționalitatea, Antin susține că ajutorul nu poate fi declarat incompatibil pe fondul faptului că ajutorul este acordat printr-o hotărâre arbitrală și nu printr-o procedură de ofertare concurențială. Antin susține că hotărârea a prevăzut cuantumuri calculate pe baza remunerației pe care Antin ar fi trebuit să o primească în temeiul schemelor vechi (și anume aceeași pe care Antin ar fi primit-o în condițiile existenței schemelor vechi). Prin urmare, aceasta este compusă din prețul pieței și dintr-o primă înmulțită cu numărul anilor în cauză, iar faptul că primele au fost acumulate într-o singură sumă nu modifică natura compensației. Antin susține că, deși ajutorul nu este acordat în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale, în conformitate cu punctul 128 din OAME, ajutorul este în continuare compatibil dacă nu antrenează o supracompensare și Decizia Comisiei din 2017 nu a stabilit o rată maximă de rentabilitate, neputând fi exclus ca o rată de rentabilitate de 9 % să fie autorizată de Comisie, având în vedere practica sa decizională în perioada 2014-2020.

(162) În plus, Antin susține că ajutorul nu denaturează în mod nejustificat concurența și schimburile comerciale, deoarece nu generează o putere semnificativă pe piață, modificarea fluxurilor comerciale, a dinamicii concurenței sau menținerea pe linia de plutire a unei firme de investiții. În special, Antin susține că nici ea, nici societățile Andasol nu au niveluri scăzute de productivitate, având o situație financiară solidă. În plus, ajutorul legat de hotărâre nu generează rate de rentabilitate nerezonabile pentru Antin, deoarece acestea se mențin în limitele ratelor de rentabilitate, nu durează în mod nejustificat (numai pe durata sa de funcționare) și nu implică niciun risc de subvenționare încrucișată sau de neutralitate tehnologică. În cele din urmă, ajutorul legat de hotărâre nu determină creșterea cotelor de piață pentru Antin sau societățile Andasol.

(163) În final, Antin susține că, deși evaluarea compatibilității hotărârii ar trebui efectuată luând în considerare hotărârea pe o bază de sine stătătoare, Comisia a evaluat compatibilitatea ajutorului în mod direct, în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE, în cazurile de compensații pentru daune cauzate de închiderile anticipate ale centralelor pe bază de combustibili fosili, în cazul în care compensația nu s-ar putea încadra în orientările relevante privind ajutorul.

8.3. **Alte observații**

(164) Antin susține că Spania nu a notificat hotărârea în scopul autorizării sale și, prin urmare, ar putea abuza de procedura de notificare și ar putea încălca principiile bunei administrări și cooperării loiale prin faptul că nu furnizează informațiile necesare și împiedică autorizarea măsurii de ajutor notificate de către Comisie.

9. **OBSERVAȚIILE SPANIEI ÎN RAPORT CU OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR TERȚE**

(165) Autoritățile spaniole au furnizat răspunsuri la observațiile prezentate de părțile terțe la 3 ianuarie 2023, 27 noiembrie 2023 și 29 ianuarie 2024.

9.1. **Observații referitoare la observațiile privind existența ajutorului**

(166) Ca răspuns la argumentele terților potrivit cărora hotărârea nu implică ajutor de stat, Spania reiterează raționamentul Comisiei prevăzut în Decizia Comisiei din 2017, în care Comisia a reamintit (în considerentul 165) că orice compensație pe care un tribunal arbitral ar acorda-o unui investitor ca urmare a faptului că Spania a modificat schema economică premium (schema din 2007) prin schema notificată (schema din 2013) ar constitui, în sine, ajutor de stat.

(167) În plus, Spania a reiterat faptul că, potrivit jurisprudenței, ajutorul este acordat la data pronunțării hotărârii arbitrale, întrucât dreptul la despăgubirea acordată pentru repararea prejudiciului pe care reclamanții din procedura arbitrală susțin că l-au suferit ca urmare a abrogării unei scheme de ajutor de stat nu a fost conferit decât prin hotărârea arbitrală ([95]).

([95]) Spania face trimitere la Hotărârea din 25 ianuarie 2022, European Food și alții/Comisia, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

9.2. **Observații referitoare la observațiile privind compatibilitatea ajutorului**

(168) Ca răspuns la observațiile părților terțe cu privire la relevanța hotărârii pronunțate în cauza Komstroy, Spania a observat că, în ceea ce privește Curtea de Justiție, aceasta a confirmat că ajutorul acordat pe baza unei hotărâri la nivelul UE pronunțate de un tribunal arbitral în temeiul TCE nu este compatibil cu dreptul Uniunii, deoarece un astfel de tribunal arbitral nu face parte din sistemul judiciar al Uniunii, contrar articolului 19 alineatul (1) din TUE, precum și articolelor 267 și 344 din TFUE ([96]).

9.3. **Observații referitoare la observațiile privind existența ajutorului**

(169) Ca răspuns la argumentele părților terțe potrivit cărora eliminarea sau reducerea stimulentelor care au generat acordarea compensației prin hotărâre nu constituie ajutor de stat și, în orice caz, ar fi ajutor existent, autoritățile spaniole au reamintit că, în hotărârea pronunțată în cauza Micula, care este, în mare măsură, similară cu prezenta cauză, Curtea a respins opinia potrivit căreia ajutorul care constituie o compensație cuprinsă într-o hotărâre arbitrală pronunțată pe baza unui TBI intra-UE declanșată de abrogarea schemei în cauză ar putea fi considerat ca fiind acordat la momentul abrogării schemei în cauză. În schimb, Curtea a clarificat faptul că beneficiarul dobândește dreptul de a primi ajutorul pe baza hotărârii la momentul pronunțării hotărârii ([97]).

(170) În plus, potrivit autorităților spaniole, Curtea de Justiție a statuat că o hotărâre, în măsura în care este incompatibilă cu dreptul Uniunii, în special cu articolele 267 și 344 din TFUE, nu poate produce efecte și nu poate fi executată ([98]). Spania susține în continuare că același principiu se aplică în acest caz și că ajutorul nu poate fi acordat într-un mod care contravine articolelor 267 și 344 din TFUE.

(171) Ca răspuns la afirmațiile formulate de terți cu privire la relevanța hotărârii pronunțate în cauza Asteris, autoritățile spaniole susțin că, în ceea ce privește compensațiile pentru ajutoarele care nu au fost plătite în temeiul politicii agricole comune și care au fost considerate ilegale de instanțele Uniunii, acestea nu pot fi asimilate unei hotărâri arbitrale în materie de investiții în interiorul UE în temeiul TCE. În acest sens, autoritățile spaniole au adus în discuție cauza Micula, în care Curtea a clarificat caracterul arbitrajului în materie de investiții în interiorul UE ca sistem de soluționare a litigiilor care nu se circumscrie sistemelor judiciare naționale ale statelor membre înainte de a califica o astfel de hotărâre drept ajutor de stat.

(172) În plus, ca răspuns la afirmațiile părților terțe potrivit cărora schema din 2007 a constituit împreună cu schemele anterioare ajutor existent, autoritățile spaniole susțin că Decizia Comisiei din 2017 a analizat întreaga compensație primită de beneficiari atât în cadrul schemei din 2007, cât și al schemei din 2013.

(173) În continuare, răspunzând observațiilor părților terțe care au pus sub semnul întrebării imputabilitatea hotărârii în raport cu Spania, autoritățile spaniole susțin raționamentul Comisiei prezentat în decizia de inițiere a procedurii.

(174) Ca răspuns la argumentele invocate de terți în legătură cu efectul măsurii asupra pieței interne, autoritățile spaniole explică faptul că, în hotărârea pronunțată în cauza Micula ([99]), Curtea a arătat că hotărârile arbitrale intra-UE acordate printr-un mecanism care nu se circumscrie sistemului judiciar al Uniunii constituie ajutoare incompatibile cu piața internă, ceea ce face ca impactul lor asupra pieței să fie irelevant. În orice caz, autoritățile spaniole susțin că Decizia Comisiei din 2017 a arătat că atât schema din 2007, cât și schema din 2013 ar putea denatura concurența pe piața internă.

([96]) Spania face trimitere la hotărârile pronunțate în cauzele Komstroy și Achmea.
([97]) Spania face trimitere la Hotărârea din 25 ianuarie 2022, European Food și alții/Comisia, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctul 125.
([98]) Hotărârea Curții din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctele 42-44.
([99]) Spania face trimitere la Hotărârea din 25 ianuarie 2022, European Food și alții/Comisia, C-638/19 P, EU:C:2022:50.

(175) Ca răspuns la argumentele terților părți privind hotărârea de acordare a ajutorului, autoritățile spaniole fac trimitere la jurisprudența ([100]) care confirmă că elementul determinant pentru a stabili data la care a fost acordat ajutorul este legat de dobândirea dreptului de a percepe ajutorul de către beneficiari și de angajamentul corelativ, în sarcina statului, de a acorda ajutorul.

(176) Ca răspuns la observațiile părților terțe cu privire la relevanța hotărârii pronunțate în cauza Dobeles Hes ([101]), autoritățile spaniole susțin că jurisprudența cu privire la acest aspect a fost pronunțată în contextul unei norme preliminare ca urmare a unui litigiu privind ajutoarele de stat cu care au fost sesizate instanțele administrative naționale. Potrivit Spaniei, astfel de hotărâri privind cererile de despăgubire adresate instanțelor naționale nu sunt relevante pentru prezenta procedură și există o distincție între un ordin de plată a unui preț recunoscut printr-o normă națională și o hotărâre arbitrală în materie de investiții care recunoaște sumele ca urmare a aplicării unei norme naționale modificate sau abrogate. Prin urmare, în opinia autorităților spaniole, cererile terților privind instanțele naționale ale statelor membre nu sunt aplicabile în contextul hotărârilor arbitrale în materie de investiții.

9.4. **Observații referitoare la observațiile privind compatibilitatea ajutorului**

(177) Ca răspuns la observațiile părților terțe cu privire la relevanța hotărârii pronunțate în cauza Komstroy și a *Avizului 1/20*, autoritățile spaniole explică faptul că jurisprudența a oferit interpretări cu valoare de autoritate ale TCE și, în special, ale articolului 26, care clarifică faptul că mecanismul de soluționare a litigiilor prin arbitraj nu poate fi aplicabil litigiilor intra-UE deoarece ar încălca articolele 267 și 344 din TFUE. Potrivit autorităților spaniole, Curtea a statuat că acest principiu este aplicabil și în cazul TCE.

(178) Ca răspuns la afirmațiile unei părți terțe potrivit cărora hotărârea, precum și schema din 2013 constituie ajutor compatibil în conformitate cu orientările aplicabile ale Comisiei, autoritățile spaniole susțin că hotărârile arbitrale în interiorul UE bazate pe TCE sunt vădit incompatibile cu dreptul Uniunii. În plus, autoritățile spaniole explică faptul că, în baza jurisprudenței ([102]) privind momentul pronunțării hotărârilor arbitrale, în acest caz, orice afirmații cu privire la posibila compatibilitate a hotărârii cu orientările anterioare datei respective (și anume OAM 2001 și OAM 2008) sunt eronate.

(179) În plus, ca răspuns la afirmațiile terților cu privire la proporționalitatea hotărârii cu OAME, autoritățile spaniole susțin că analiza furnizată este eronată și lipsită de credibilitate. În continuare, autoritățile spaniole susțin că hotărârea, contrar opiniei părții terțe respective, nu are niciun efect stimulativ și nu generează niciun beneficiu pentru sursele regenerabile de energie, în timp ce hotărârea poate, de asemenea, să denatureze concurența pe piața internă, în contradicție cu OAME.

9.5. **Observații cu privire la alte observații ale părților terțe**

(180) Ca răspuns la observațiile părților terțe cu privire la încrederea lor legitimă, autoritățile spaniole susțin că evaluarea Comisiei în acest caz nu poate fi modificată pe baza încrederii investitorilor. În plus, Spania susține că, în conformitate cu jurisprudența, principiile fundamentale ale dreptului Uniunii, cum ar fi securitatea juridică și încrederea legitimă, nu pot împiedica adoptarea de către statele membre a unor măsuri de reducere sau de eliminare a stimulentelor acordate anterior ([103]).

([100]) Hotărârea din 25 ianuarie 2022, European Food și alții/Comisia, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctele 123-125.

([101]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 12 ianuarie 2023, SIA „DOBELES HES” și Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, cauzele conexate C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1.

([102]) Hotărârea din 25 ianuarie 2022, European Food și alții/Comisia, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctele 118, 123-126 și 152.

([103]) Hotărârea Curții din 15 aprilie 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) și alții (C-798/18), Athesia Energy Srl și alții (C-799/18)/Ministero dello Sviluppo Economico, Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA, cauzele conexate C-798/18 și C-799/18, EU:C:2021:280; Hotărârea Curții din 11 iulie 2019, Agrenergy și Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 și C-287/18, EU:C:2019:605; Hotărârea Curții din 10 septembrie 2009, Plantanol GmbH & Co. KG/Hauptzollamt Darmstadt, C-201/08, EU:C:2009:539.

(181) În plus, ca răspuns la observațiile formulate de părțile terțe cu privire la existența unui abuz în procesul de notificare, autoritățile spaniole susțin că și-au respectat obligația de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE de a asigura competența exclusivă a Comisiei în ceea ce privește revizuirea ajutoarelor de stat și orientările Comisiei de suspendare a plății în temeiul hotărârilor arbitrale în absența autorizării ajutoarelor de stat prevăzute în Decizia Comisiei din 2017.

(182) Ca răspuns la afirmațiile formulate de o terță parte, prin care a susținut că schema din 2007 a fost un ajutor compatibil în conformitate cu orientările aplicabile ale Comisiei, autoritățile spaniole susțin că o astfel de evaluare este irelevantă în sensul prezentei proceduri, care evaluează compatibilitatea hotărârii.

10. **EVALUAREA MĂSURII**

10.1. **Existența ajutorului**

(183) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE prevede că „sunt incompatibile cu piața internă, în măsura în care afectează schimburile comerciale dintre statele membre, ajutoarele acordate de stat sau prin intermediul unor resurse de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri”.

(184) O măsură constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE dacă îndeplinește patru condiții cumulative. În primul rând, măsura trebuie să fie imputabilă statului și să fie finanțată prin resurse de stat. În al doilea rând, măsura trebuie să confere un avantaj unui beneficiar. În al treilea rând, măsura trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau activități economice (și anume avantajul trebuie să fie selectiv). În al patrulea rând, măsura trebuie să aibă potențialul de a afecta schimburile comerciale între statele membre și de a denatura sau de a amenința să denatureze concurența pe piața internă.

(185) În decizia de inițiere a procedurii (considerentele 71-88), Comisia a concluzionat, cu titlu preliminar, că hotărârea constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Din motivele explicate mai jos în continuarea secțiunii 10.1, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea în aplicare, plata sau executarea hotărârii (denumite în continuare „punerea în aplicare”) constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

10.1.1. *Imputabilitate și resurse de stat*

Imputabilitatea

(186) În conformitate cu jurisprudența instanțelor Uniunii, pentru ca un avantaj selectiv să constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, acesta trebuie, printre altele, să fie imputabil statului ([104]). Trebuie arătat totodată că, atunci când un avantaj este acordat de o autoritate publică, acesta este, prin definiție, imputabil statului ([105]).

(187) După cum se explică în considerentul 65, Spania a semnat TCE la 17 decembrie 1994, l-a ratificat la 11 decembrie 1997, iar TCE a intrat în vigoare în ceea ce privește Spania la 16 aprilie 1998. Astfel cum a explicat și Spania, în conformitate cu articolul 96 alineatul (1) din Constituția spaniolă, tratatele internaționale care sunt valabil încheiate devin parte a ordinii juridice interne, odată publicate în mod oficial în Spania. Ratificarea de către Spania a TCE a

([104]) Hotărârea din 5 aprilie 2006, Deutsche Bahn AG/Comisia, T-351/02, EU:T:2006:104, punctul 101.
([105]) Hotărârea din 15 decembrie 2021, Oltchim/Comisia, T-565/19, EU:T:2021:904, punctul 160. Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 206.

fost publicată în Monitorul Oficial al Spaniei la 17 martie 1998 („*Instrumentul de ratificare a Tratatului privind Carta energiei și a Protocolului la Carta energiei privind eficiența energetică și aspectele conexe referitoare la mediu, încheiat la Lisabona la 17 decembrie 1994*", a se vedea, de asemenea, considerentul 65). Spania a semnat Convenția ICSID la 21 martie 1994 și a ratificat-o la 17 septembrie 1994. Ratificarea de către Spania a Convenției ICSID a fost publicată în Monitorul Oficial al Spaniei la 13 septembrie 1994 („*Instrumentul de ratificare a Convenției pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și resortisanți ai altor state, adoptată la Washington la 18 martie 1965*").

(188) Tribunalul a pronunțat hotărârea pe baza interpretării tratatelor respective, pe care Spania le-a semnat și ratificat și care, prin urmare, a devenit parte a ordinii juridice spaniole de la data publicării lor în Monitorul Oficial al Spaniei. Spania a decis în mod voluntar să semneze și să ratifice TCE și Convenția ICSID și să le includă în legislația națională spaniolă (a se vedea considerentul 187 și secțiunea 5.4). Prin urmare, pronunțarea hotărârii a fost posibilă prin decizia Spaniei de a semna și ratifica TCE și Convenția ICSID: faptul că Tribunalul ar fi trebuit să își decline competența – întrucât, potrivit jurisprudenței Curții, articolul 26 din TCE nu se aplică în interiorul UE – nu schimbă acest fapt. Hotărârea este imputabilă Spaniei.

(189) În orice caz, Comisia constată că punerea în aplicare a hotărârii este imputabilă Spaniei și din motivele precizate în continuare (a se vedea considerentele 190-191).

(190) Întrucât hotărârea încalcă articolele 267 și 344 din TFUE, articolul 19 din TUE și principiile generale ale autonomiei și încrederii reciproce, hotărârea nu poate produce efecte în ordinea juridică a UE, iar Spania nu o poate pune în aplicare. Orice punere în aplicare în pofida acestei interdicții ar implica în mod direct o decizie autonomă a autorităților spaniole. Acest lucru este valabil în cazul în care Spania efectuează în mod voluntar plata prevăzută în hotărâre și în cazul în care Spania ar încerca să se opună inițial recunoașterii și executării hotărârii în fața unei instanțe dintr-un stat membru sau dintr-o țară terță și fie nu împiedică poprirea asupra activelor, fie ia decizia de a efectua plata prevăzută în hotărâre pentru a preveni măsurile de identificare a activelor și, în cele din urmă, de confiscare a activelor care nu sunt protejate de imunitate suverană ([106]). Comisia observă, de asemenea, din motive de exhaustivitate, că recunoașterea sau executarea hotărârii de către o instanță spaniolă ar fi în egală măsură imputabilă Spaniei, întrucât actele tuturor organelor de stat, inclusiv ale instanțelor naționale, sunt imputabile statului.

(191) Din aceleași motive, Tribunalul a statuat în hotărârea pronunțată în cauza Micula că statul este în mod necesar „implicat" atunci când procedează la plata compensației prevăzute de o hotărâre arbitrală ([107]). Comisia observă, de asemenea, din motive de exhaustivitate, că recunoașterea sau executarea hotărârii de către o instanță spaniolă ar fi în egală măsură imputabilă Spaniei, întrucât actele tuturor organelor de stat, inclusiv ale instanțelor naționale, sunt imputabile statului.

(192) Niciunul dintre argumentele invocate de părțile terțe interesate nu repune în discuție această concluzie potrivit căreia hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, sunt imputabile Spaniei.

(193) În primul rând, contrar argumentului invocat de unele părți terțe, faptul că hotărârea a fost pronunțată de un tribunal de arbitraj între state și investitorii străini și nu de o instanță națională nu schimbă constatarea Comisiei privind imputabilitatea ajutorului și nu împiedică hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, să fie imputabile Spaniei. Într-adevăr, tribunalul și-a afirmat competența de a pronunța hotărârea pe baza interpretării sale a articolului 26 din TCE și a Convenției ICSID, la care poate face trimitere numai pentru că Spania a decis să semneze și să ratifice aceste acte de drept internațional. În plus, a admite un raționament care conduce la o lipsă de imputabilitate în acest context ar însemna în fapt să se permită statelor membre să se sustragă controlului ajutoarelor de stat atât timp cât se bazează pe arbitrajul între state și investitorii străini sau încheie o obligație internațională care le impune să acorde o anumită măsură de ajutor de stat ([108]). Un astfel de raționament afectează în mod negativ eficacitatea dreptului Uniunii, în special a articolului 107 din TFUE, și, prin urmare, trebuie respins.

([106]) Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctele 201-221.

([107]) *Ibidem*.

([108]) A se vedea, în acest sens, Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 217.

(194) În al doilea rând, în ceea ce privește argumentele părților terțe prezentate în considerentele 99 și 138, potrivit cărora imputabilitatea hotărârii nu se poate întemeia pe aderarea Spaniei la Convenția ICSID sau la TCE, deoarece decizia de inițiere a procedurii nu sugerează că schema de bază este Convenția ICSID sau TCE, Comisia consideră că acest argument este irelevant pentru a stabili dacă hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, sunt imputabile Spaniei. Natura individuală a măsurii nu o împiedică să rezulte din aplicarea (deși necorespunzătoare) de către un tribunal de arbitraj între state și investitorii străini a acordurilor internaționale încheiate în mod voluntar de Spania. Decizia de inițiere a procedurii (în considerentul 82) a menționat în mod clar acordul voluntar al Spaniei de a încheia Convenția ICSID și TCE în evaluarea sa preliminară a imputabilității măsurii de ajutor.

(195) În al treilea rând, Comisia observă că afirmația părților terțe (a se vedea considerentele 100 și 139), potrivit căreia hotărârea nu este imputabilă Spaniei deoarece, din cauza obligațiilor care îi revin în temeiul dreptului internațional, Spania nu ar dispune de nicio putere de apreciere în ceea ce privește plata în temeiul hotărârii, nu este întemeiată, din motivele prezentate în considerentul 193. În primul rând, acest raționament nu poate fi acceptat, deoarece ar însemna în fapt să se permită tuturor statelor membre să se sustragă controlului ajutoarelor de stat prin încheierea unei obligații internaționale care le impune să acorde o anumită măsură de ajutor de stat ([109]). În al doilea rând, astfel cum se reamintește în considerentul 11, jurisprudența consideră că o hotărâre arbitrală pronunțată în cadrul unei proceduri între un stat membru și un investitor dintr-un alt stat membru, precum în cazul de față, este incompatibilă cu dreptul Uniunii și, prin urmare, nu poate produce efecte și nu poate fi executată ([110]). În consecință, Spania este obligată să înlăture hotărârea și nu se poate considera că îi revine obligația de plată, de punere în aplicare sau de executare ([111]). În al treilea rând, singura situație în care jurisprudența recunoaște că o măsură luată de un stat membru nu este imputabilă statului membru este cea în care dreptul Uniunii impune statului membru să pună în aplicare măsura, fără ca statul membru să dispună de vreo putere de apreciere în acest sens. În mod evident, nu aceasta este situația în speță. Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, sunt imputabile Spaniei.

Resursele de stat

(196) Potrivit unei jurisprudențe constante, numai avantajele acordate în mod direct sau indirect prin resurse de stat pot constitui ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE ([112]).

(197) În acest caz, hotărârea conține obligația Spaniei de a efectua plata pentru: (i) valoarea totală a compensației calculată de Tribunal în hotărâre [și anume 101 milioane EUR drept compensație pentru încălcarea articolului 10 alineatul (1) din TCE, întrucât nu a tratat corect și echitabil investițiile societății Antin]; (ii) dobânzile anterioare hotărârii și (iii) dobânzile ulterioare hotărârii, care vor trebui recalculate pe baza datei plății efective (a se vedea secțiunea 5.6).

(198) La momentul notificării, Spania a estimat că dobânda anterioară hotărârii se ridica la 8 686 086 EUR pentru perioada 20 iunie 2014-15 iunie 2018 și că dobânzile ulterioare hotărârii se ridicau la 1 810 978 EUR pentru perioada 15 iunie 2018-31 martie 2019.

(199) Autoritățile spaniole au explicat că, în cazul în care plata ar fi efectuată în temeiul hotărârii, o astfel de plată ar fi finanțată din bugetul general al statului spaniol, precum și că o astfel de plată nu va fi imputată direct costurilor sistemului de energie electrică și, prin urmare, nu va reveni direct consumatorilor finali de energie electrică prin intermediul facturii de energie electrică (a se vedea secțiunea 5.6).

([109]) Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 217.

([110]) Hotărârea Curții de Justiție din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctele 42-44.

([111]) Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 214.

([112]) Hotărârea Curții de Justiție din 24 ianuarie 1978, Van Tiggele, 82/77, EU:C:1978:10, punctele 25 și 26; Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 1996, Air France/Comisia, T-358/94, EU:T:1996:194, punctul 63.

(200) Spania nu a efectuat nicio plată la momentul prezentei decizii, nu în ultimul rând pentru că ar fi contrară dreptului Uniunii. Cu toate acestea, ca urmare a încercărilor Antin de a executa hotărârea, există un risc major ca Spania să fie nevoită să investească resurse de stat în efectuarea plății în temeiul hotărârii. Un astfel de risc este suficient pentru constatarea prezenței resurselor de stat ([113]). În acest context, Curtea de Justiție a statuat că, pentru constatarea resurselor de stat, este irelevant dacă o astfel de utilizare a resurselor de stat ar încălca dreptul Uniunii sau dreptul național. Ceea ce este decisiv este ca măsura să fi produs efecte ([114]). Întrucât ajutorul implică un risc de plată directă de către Spania, din bugetul Spaniei, Comisia consideră că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, care constă într-o plată directă, sunt finanțate din resurse de stat.

Concluzie privind imputabilitatea și resursele de stat

(201) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare sunt imputabile statului spaniol și sunt finanțate din resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

10.1.2. *Avantajul și selectivitatea*

Avantajul economic

(202) Un avantaj în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE este orice beneficiu economic pe care o întreprindere nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, adică în absența intervenției statului ([115]). Forma exactă a măsurii nu este relevantă pentru a determina dacă aceasta conferă sau nu întreprinderii un avantaj economic ([116]).

(203) În această privință, pentru a aprecia dacă un stat membru a conferit un avantaj unei anumite întreprinderi, situația financiară a întreprinderii în urma punerii în aplicare a măsurii ar trebui comparată cu situația financiară a acesteia în cazul în care măsura nu ar fi fost adoptată ([117]).

(204) În plus, noțiunea de „avantaj", inerentă calificării unei măsuri drept ajutor de stat, are un caracter obiectiv, independent de motivele autorilor măsurii în cauză. Astfel, natura obiectivelor urmărite prin măsuri de stat și justificarea lor sunt lipsite de orice relevanță la calificarea lor drept ajutor de stat. De fapt, articolul 107 alineatul (1) din TFUE nu distinge în funcție de cauzele sau de obiectivele intervențiilor statului, ci le definește în funcție de efectele lor ([118]).

([113]) A se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 19 decembrie 2019, Arriva Italia Srl, Ferrotramviaria SpA, Consorzio Trasporti Aziende Pugliesi (CO.TRA.P)/Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, C-385/18, EU:C:2019:1121, în special punctele 35-36, în care Curtea a explicat următoarele: „35 *În ceea ce privește, în al doilea rând, cerința ca avantajul să fie acordat direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat, este necesar să se arate că împrejurarea că, potrivit instanței de trimitere, suma de 70 de milioane de euro nu a ieșit din punct de vedere material din bugetul statului italian și că, prin urmare, nu a dat naștere unei cheltuieli pentru bugetul acestui stat membru nu înseamnă, în sine, că o asemenea sumă nu poate fi calificată drept „resurse de stat", în special atunci când a fost creată o sarcină potențială asupra bugetului statului italian la articolul 1 alineatul 867 din Legea stabilității din anul 2016.* 36 *În această privință, reiese din jurisprudența Curții că, din momentul în care dreptul de a primi asistență, furnizată prin intermediul resurselor de stat, este conferit beneficiarului în temeiul legislației naționale aplicabile, ajutorul trebuie să fie considerat ca fiind acordat, astfel încât transferul efectiv al resurselor în cauză nu este decisiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, punctul 40).*"

([114]) Hotărârea Curții din 26 septembrie 2024, Covestro și alții/Comisia, C-790/21 P și C-791/21 P, EU:C:2024:792, punctul 172, cu trimiteri suplimentare.

([115]) Hotărârea Curții din 11 iulie 1996, SFEI și alții, C-39/94, EU:C:1996:285, punctul 60; Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 1999, Spania/Comisia, C-342/96, EU:C:1999:210, punctul 41.

([116]) Hotărârea Curții de Justiție din 24 iulie 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 84.

([117]) A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 2 iulie 1974, Italia/Comisia, 173/73, EU:C:1974:71, punctul 13.

([118]) A se vedea în acest sens Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 25 ianuarie 2022, Comisia Europeană/European Food SA și alții, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctul 122 și jurisprudența citată.

(205) În cazul de față, este clar că, odată cu pronunțarea hotărârii sau, în orice caz, cu punerea sa în aplicare, situația financiară a Antin este îmbunătățită în comparație cu situația sa financiară în absența sa. Mai precis, Tribunalul a acordat Antin 101 milioane EUR plus dobânzi (estimate de Spania la 8 686 086 EUR pentru dobânzile anterioare hotărârii pentru perioada 20 iunie 2014-15 iunie 2018, plus 1 810 978 EUR pentru dobânda ulterioară hotărârii pentru perioada 15 iunie 2018-31 martie 2019 – a se vedea secțiunea 5.6).

(206) În plus, hotărârea a acordat Antin un drept care, pe lângă faptul că nu ar fi fost obținut de Antin în condiții normale de piață, are o valoare financiară. Această valoare financiară ar putea fi transferată și altor beneficiari, în schimbul unei plăți adecvate ([119]).

(207) În condiții normale de piață, și anume în lipsa unei hotărâri pronunțate de un tribunal arbitral pe baza semnării și ratificării de către Spania a TCE (și a Convenției ICSID), Antin nu ar fi avut dreptul la nicio compensație precum cea obținută în urma hotărârii și nu ar exista niciun drept pe baza căruia să se solicite punerea în aplicare ([120]).

(208) Contrar celor susținute de Antin, hotărârea nu constituie o compensație pentru acțiunea ilegală a Spaniei, care, în conformitate cu jurisprudența Curții, în special cu hotărârea pronunțată în cauza Asteris, nu ar constitui un avantaj economic. Antin susține că modificarea și înlocuirea schemei din 2007 cu schema din 2013 s-au realizat cu încălcarea dispozițiilor articolului 10 din TCE. Totuși, acest argument nu este admis, din două motive.

(209) În primul rând, astfel cum se prevede în considerentele 157-166 din Decizia Comisiei din 2017, modificarea și înlocuirea schemei din 2007 cu schema din 2013 nu a încălcat nici principiile generale ale dreptului Uniunii privind încrederea legitimă și securitatea juridică, nici articolul 10 din TCE. Tribunalul a confirmat în hotărârea pronunțată în cauza Aquind opinia Comisiei potrivit căreia articolul 10 din TCE are același conținut ca principiile generale ale dreptului Uniunii privind încrederea legitimă și securitatea juridică și nu poate avea un sens mai larg sau diferit, ceea ce ar pune sub semnul întrebării autonomia ordinii juridice a Uniunii ([121]).

(210) În al doilea rând, astfel cum a statuat Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza Anie, articolul 10 din TCE se aplică numai investitorilor „celorlalte" părți contractante, ceea ce exclude investitorii din Uniune ([122]).

(211) Prin urmare, argumentul Antin, potrivit căruia este necesar să se stabilească faptul că schema din 2007 constituie ajutor de stat ilegal pentru ca hotărârea să constituie ajutor de stat, se bazează pe o premisă eronată.

(212) În orice caz, în această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu jurisprudența instanțelor Uniunii, atunci când o reglementare națională a instituit un „ajutor de stat", în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, plata unei sume solicitate în justiție în temeiul reglementării menționate constituie de asemenea un astfel de ajutor ([123]). Astfel, deși jurisprudența consideră că trebuie să se facă distincție între cererile de despăgubire pentru prejudicii care rezultă din nelegalitate și acțiunea pentru plata sumelor datorate în temeiul legislației ([124]), atunci când sumele solicitate în fața

([119]) Comisia observă că, în unele cazuri, hotărârile arbitrale pronunțate ca urmare a modificărilor normative aduse de Spania schemei din 2007 au fost transferate altor întreprinderi care nu au fost părți la procedura de arbitraj și care pot fi considerate succesori în drepturi ai hotărârii, în special societății Blasket Renewables, a se vedea cauza civilă nr. 21-3249, Blasket Renewable Invs./Regatul Spaniei, 665 F. Supp. 3d 1, (D.D.C. 2023).

([120]) Hotărârea Curții de Justiție din 24 iulie 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 84.

([121]) Hotărârea Tribunalului din 8 februarie 2023, Aquind/Comisia, T-295/20, EU:T:2023:52, punctele 145-153.

([122]) Hotărârea Curții din 15 aprilie 2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) și alții, cauzele conexate C-798/18 și C-799/18, punctele 67-71.

([123]) A se vedea în acest sens Hotărârea din 12 ianuarie 2023, DOBELES HES, C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1, punctul 65 și Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 174.

([124]) A se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 1988, Asteris și alții, 106/87-120/87, EU:C:1988:457, punctele 25 și 26, precum și jurisprudența citată. A se vedea, de asemenea, Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 172.

instanțelor, chiar și în mod formal sub formă de compensație, corespund plății unui avantaj pe care reclamantul îl solicită în temeiul legislației, acțiunea nu urmărește repararea unui prejudiciu distinct de cel care constă în neplata integrală a avantajului la care reclamantul considera că are dreptul în temeiul acestei legislații ([125]). Beneficiarul ajutorului nu poate eluda aplicarea efectivă a normelor în materie de ajutoare de stat obținând, fără a invoca dreptul Uniunii în materie de ajutoare de stat, o hotărâre de acordare a unei compensații al cărei efect i-ar permite în definitiv să continue să pună în aplicare ajutorul în cauză pe parcursul mai multor ani ([126]).

(213) În acest caz, în primul rând, astfel cum se explică în considerentele 61-63 din prezenta decizie, compensația acordată Antin în temeiul hotărârii se calculează ca valoarea actualizată a tuturor fluxurilor de numerar pe care investitorul le-ar fi primit pe durata de viață a centralei (25 de ani), dacă schema din 2007 nu ar fi fost revocată de Spania. Prin urmare, hotărârea are ca efect compensarea Antin pentru abrogarea schemei din 2007. Cu alte cuvinte, plata compensației acordate de Tribunal are ca efect restabilirea situației în care s-ar fi aflat reclamanții dacă schema din 2007, care constituie ajutor de stat ilegal, ar fi rămas în vigoare.

(214) În plus, în al doilea rând, din motivele prezentate în continuare, schema din 2007 constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, care, în plus, este ilegal.

(a) Beneficiarii schemei din 2007 sunt compensați la o rată care depășește rentabilitatea pe care ar fi primit-o în mod normal de pe piață în absența schemei din 2007. Prin urmare, schema oferă un avantaj. În fapt, Decretul regal de introducere a schemei din 2007 prevedea că „[î]n ceea ce privește tehnologiile care necesită un impuls având în vedere dezvoltarea lor limitată, cum ar fi biogazul sau termoenergia solară, profitabilitatea va crește la 8 % pentru instalațiile care aleg să aprovizioneze distribuitorii și între 7 % și 11 % pentru cei care participă la piața angro”. Schema din 2007 crește astfel profitabilitatea unor astfel de investiții peste randamentul pieței, oferind astfel un avantaj. Prin urmare, schema din 2007 a oferit un avantaj în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(b) Schema din 2007 a favorizat numai producerea de energie electrică din surse regenerabile, cogenerare de înaltă eficiență și deșeuri de către beneficiarii selectați. Prin urmare, avantajul acordat prin schema din 2007 a fost selectiv.

(c) Sprijinul acordat în cadrul schemei din 2007 a fost imputabil statului, fiind instituit prin lege și prin decrete de punere în aplicare (a se vedea considerentul 20).

(d) Mecanismul de finanțare al schemei din 2007 (a se vedea considerentele 20-28) implică resurse de stat. Astfel cum a observat Spania, mecanismul de finanțare al schemei din 2007 este, în esență, același cu cel evaluat de Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza Elcogás, referitor la costurile sistemului de energie electrică din Spania, constatându-se că este finanțat din resurse de stat ([127]). Prin urmare, aceleași considerații precum cele prezentate în hotărârea pronunțată în cauza Elcogás se aplică în prezenta cauză. Statul este cel care adoptă dispozițiile necesare pentru punerea în aplicare a sistemului de tarife de acces la rețea și care stabilește metodologia de calcul al tarifelor, care sunt suportate – sub formă de costuri obligatorii – de toți consumatorii de energie electrică și de utilizatorii rețelei. În plus, sistemul de tarife este gestionat de un organism de stat,

([125]) A se vedea în acest sens Hotărârea din 12 ianuarie 2023, DOBELES HES, C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1, punctele 61 și 62. A se vedea, de asemenea, Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 173.

([126]) A se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 11 noiembrie 2015, Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, punctele 42-44 și Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 175.

([127]) Hotărârea Curții din 22 octombrie 2014, Elcogás SA/Administración del Estado și Iberdrola SA, C-275/13, EU:C:2014:2314, a se vedea în special punctele 24-33.

autoritatea spaniolă de reglementare CNMC. Statul definește, de asemenea, beneficiarii tranzacțiilor, precum și formulele matematice aplicabile și reglementează procedura de tranzacție în sine, în funcție de parametri obiectivi prestabiliți. În plus, prin hotărârea pronunțată în cauza Elcogás, Curtea de Justiție a afirmat că fondurile alimentate prin contribuții obligatorii impuse prin legislația unui stat membru, administrate și repartizate în conformitate cu această legislație, pot fi considerate resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, chiar dacă sunt administrate de entități distincte de autoritatea publică ([128]). Curtea a statuat că un criteriu decisiv pentru calificarea unui supliment tarifar drept taxă care constituie resurse de stat era acela că acest supliment de preț constituia o taxă impusă unilateral prin lege pe care consumatorii erau obligați să o plătească. Spania a confirmat (a se vedea considerentul 25) că, prin lege, consumatorii erau obligați să finanțeze costurile schemei din 2007. Astfel, schema din 2007 a fost finanțată din resurse de stat.

(e) Energia electrică a fost un sector deschis concurenței și comercializat pe scară largă între statele membre. Prin urmare, exista posibilitatea ca schema din 2007 să denatureze concurența de pe piața energiei electrice și să afecteze schimburile comerciale între statele membre.

(215) Prin urmare, pe baza celor de mai sus, trebuie să se concluzioneze că schema din 2007 a constituit ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. În plus, întrucât schema din 2007 a fost pusă în aplicare de Spania fără să fi fost notificată Comisiei și autorizată de aceasta, schema constituie ajutor ilegal (a se vedea considerentul 18). Comisia ia act de faptul că această concluzie nu este contestată de autoritățile spaniole (a se vedea considerentul 25).

(216) În orice caz, numai compensația pentru pierderea de profit acordată prin hotărâre și, în orice caz, punerea sa în aplicare constituie un avantaj economic care nu este disponibil în condiții normale de piață și în absența hotărârii. În plus, întrucât hotărârea este contrară dreptului Uniunii din motivele explicate în secțiunea 10.4.1, hotărârea nu a fost acordată în condiții normale de piață. Astfel, indiferent de calificarea schemei din 2007 drept ajutor de stat, hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare constituie un avantaj ([129]).

(217) Prin urmare, Comisia concluzionează că respectiva compensație acordată de Tribunal constituie un avantaj economic în favoarea Antin pe care Antin nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață. Antin ar putea, de asemenea, să transfere dreptul la compensație și, prin urmare, avantajul economic care decurge din hotărâre unei alte părți. Din acest motiv, Comisia consideră că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare sunt considerate un avantaj economic pentru Antin.

(218) Din motive de exhaustivitate, Comisia adaugă că hotărârea constituie un avantaj pentru Antin, chiar dacă hotărârea în sine contravine dreptului Uniunii și nu poate fi executată în temeiul dreptului Uniunii. Efectele produse de măsură sunt relevante pentru aprecierea caracterului de „ajutor de stat" al acesteia și, în special, pentru stabilirea aspectului dacă această măsură conduce la un tratament mai favorabil al unui beneficiar în raport cu alții ([130]). Astfel, împrejurarea că o măsură este contrară altor dispoziții ale dreptului Uniunii decât articolele 107 și 108 din TFUE nu înseamnă imposibilitatea calificării drept „ajutor de stat", atât timp cât produce efecte și nu a fost nici abrogată, nici declarată ilegală și, prin urmare, inaplicabilă ([131]). În acest caz, hotărârea există și, ca atare, nu a fost niciodată abrogată. În ciuda faptului că hotărârea este contrară dreptului Uniunii (a se vedea secțiunea 10.4), hotărârea poate avea în continuare un impact, astfel cum o demonstrează și procedurile în curs inițiate de Antin (a se vedea secțiunea 5.8).

([128]) Hotărârea Curții din 28 martie 2019, Republica Federală Germania/Comisia Europeană, C-405/16 P, EU:C:2019:268, punctul 58 cu trimiteri suplimentare.

([129]) A se vedea în acest sens cauzele conexate T-624/15 RENV, T-694/15 RENV și T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 166.

([130]) A se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2011, Comisia și Spania/Government of Gibraltar și Regatul Unit, C-106/09 P și C-107/09 P, EU:C:2011:732, punctul 87 și jurisprudența citată.

([131]) Hotărârea Curții de Justiție din 16 decembrie 2016, Comisia/Aer Lingus și Ryanair, cauzele conexate C-164/15 P, C-165/15 P, EU:C:2016:990, punctele 68-69.

(219) În ceea ce privește argumentele care susțin (a se vedea considerentele 85-88 și 134-135) că hotărârea poate constitui ajutor de stat numai dacă schema de bază pe care o compensează constituie ajutor de stat ilegal sau incompatibil (și că, deoarece schema din 2007 nu a constituit ajutor de stat, nici hotărârea nu constituie ajutor de stat), Comisia ia act de faptul că acest argument nu poate fi menținut, deoarece conceptul de „avantaj", care este intrinsec calificării unei măsuri drept ajutor de stat, este unul obiectiv, indiferent de motivele persoanelor responsabile de măsura în cauză, și că articolul 107 alineatul (1) din TFUE nu face distincție între cauzele sau obiectivele ajutorului de stat, ci le definește în funcție de efectele lor (a se vedea considerentul 204).

(220) În plus, Comisia reamintește că, în acest caz, schema de bază, a cărei modificare este compensată prin hotărâre, nu este reprezentată de vechile scheme, astfel cum sunt menționate de terți, care cuprind diferite măsuri începând din 1997, ci în mod specific de schema din 2007. Hotărârea a aplicat metoda DCF pentru a compara situația în cadrul schemei din 2007 fără modificări ale situației, inclusiv măsurile contestate, care sunt modificările introduse în perioada 2012-2013 ([132]). Prin urmare, nicio măsură sau modificare introdusă înainte de schema din 2007 nu a avut vreun impact asupra procedurii de atribuire în afara dispozițiilor cuprinse în schema din 2007. Prin urmare, măsurile anterioare schemei din 2007 nu au făcut obiectul procedurii care a condus la pronunțarea hotărârii.

(221) Comisia reamintește, de asemenea, că schema din 2007 a constituit ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE (a se vedea considerentul 214).

(222) În orice caz, aceste argumente nu pot pune sub semnul întrebării constatarea potrivit căreia hotărârea constituie un avantaj economic, astfel cum se prevede în considerentul 217.

(223) În plus, astfel cum a statuat Tribunalul în hotărârea pronunțată în cauza Micula, este irelevant pentru calificarea compensației acordate de tribunalul arbitral dacă această compensație corespundea sau nu unei compensații pentru retragerea unui ajutor ilegal sau incompatibil, singura chestiune relevantă în această privință fiind posibilitatea ca respectiva compensație acordată să constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Potrivit Tribunalului în hotărârea pronunțată în cauza Micula, avantajul de care au beneficiat reclamanții în această cauză era plata compensației acordate în temeiul hotărârii arbitrale ([133]). Prin urmare, în prezenta cauză, argumentele privind posibila compatibilitate a schemei din 2007, dacă aceasta ar fi fost notificată Comisiei în vederea aprobării, nu sunt relevante.

Avantaj economic acordat unei întreprinderi

(224) Comisia observă că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare acordă un avantaj Antin, care, contrar celor susținute de Antin și de părțile terțe în observațiile lor (a se vedea considerentele 90 și 137), este o întreprindere care desfășoară o activitate economică în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(225) Curtea de Justiție a definit în mod sistematic întreprinderile ca fiind entități care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acestora ([134]). Prin urmare, calificarea unei anumite entități ca întreprindere depinde în întregime de natura activităților sale și, mai precis, de caracterul economic al acestora. În plus, Curtea de Justiție a susținut în mod constant faptul că orice activitate care constă în furnizarea de bunuri și servicii pe o piață constituie o activitate economică.

(226) În acest caz, astfel cum s-a reamintit în considerentul 52, Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. este o societate cu sediul în Luxemburg. Antin Energia Termosolar B.V. este o societate înființată în Țările de Jos și este deținută integral de Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. Ambele societăți făceau parte din Antin Infrastructure Partners, un fond privat cu capital de risc instituit în Franța, utilizat pentru investiții în Spania ([135]).

([132]) Hotărârea, punctul 538.

([133]) Hotărârea Tribunalului din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctele 162 și 164.

([134]) Hotărârea Curții de Justiție din 12 septembrie 2000, Pavlov și alții, cauzele conexate C-180/98-C-184/98, EU:C:2000:428, punctul 74; Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA și alții, C-222/04, EU:C:2006:8, punctul 107. A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 262, 19.7.2016, p. 1).

([135]) Hotărârea, punctele 2 și 249.

(227) Întrucât Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V sunt societăți care au desfășurat activități de investiții, în special în sectorul energetic din Spania, cu scopul de a genera rentabilități atractive adaptate la risc pentru investitori, trebuie să se considere că acestea oferă servicii pe o piață și, prin urmare, desfășoară o activitate economică. Astfel, acestea sunt întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Selectivitatea

(228) Pentru a intra sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE, o măsură de stat trebuie să fie în favoarea „anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri". Prin urmare, nu toate măsurile care acordă unei întreprinderi un avantaj economic intră sub incidența noțiunii de ajutor de stat, ci numai acelea care conferă, în mod selectiv, un avantaj economic anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi ori anumitor sectoare economice.

(229) Potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul ajutorului individual, identificarea avantajului economic este, în principiu, suficientă pentru a susține prezumția că o măsură este selectivă. Acest lucru este valabil indiferent dacă există operatori pe piețele relevante care se află într-o situație comparabilă ([136]).

(230) În acest caz, hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare acordă o compensație numai Antin (a se vedea considerentele 61 și 62). Avantajul acordat prin hotărâre sau, în orice caz, punerea sa în aplicare, are caracter selectiv, întrucât este acordat numai anumitor întreprinderi, în special Antin, în timp ce alte întreprinderi aflate într-o situație de drept și de fapt comparabilă în sectorul respectiv sau în alte sectoare nu sunt eligibile pentru ajutor și, prin urmare, nu vor beneficia de același avantaj.

(231) Nu este relevant dacă alți investitori ar putea primi (sau au primit) hotărâri similare, astfel cum susțin unele părți terțe (a se vedea secțiunea 7.2.3). În primul rând, fiecare hotărâre constituie o măsură separată, care se întemeiază pe un act juridic separat, pe baza unei evaluări juridice separate, ce conferă beneficiarului un drept juridic separat și independent. În al doilea rând, nu toți beneficiarii schemei din 2007 au fost în măsură să obțină hotărâri identice sau chiar comparabile. În special, investitorii stabiliți în Spania nu erau acoperiți de protecția invocată de investitorii străini în temeiul TCE și chiar și cei despre care s-a constatat că intră în domeniul de aplicare al TCE nu au primit cu toții hotărâri identice. În al treilea rând și în orice caz, toți acești investitori desfășurau activități în domeniul energiei din surse regenerabile și, prin urmare, hotărârea și-ar păstra caracterul selectiv, la fel ca schema din 2007 și schema din 2013.

Concluzie privind avantajul și selectivitatea

(232) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare conferă Antin un avantaj selectiv în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

10.1.3. *Denaturarea concurenței și impactul asupra schimburilor comerciale*

(233) Se consideră că o măsură acordată de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care aceasta poate ameliora poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează ([137]). Prin urmare, se presupune că există o denaturare a concurenței în sensul articolului 107 din TFUE de îndată ce statul acordă un avantaj financiar unei întreprinderi dintr-un sector liberalizat în care există sau ar putea exista concurență ([138]). Un avantaj acordat unei întreprinderi care denaturează concurența în mod normal va fi, de asemenea, de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre. Schimburile comerciale dintre statele membre sunt afectate atunci când o măsură consolidează poziția concurențială a întreprinderii beneficiare în raport cu alte întreprinderi concurente în cadrul schimburilor comerciale din interiorul Uniunii ([139]).

([136]) Hotărârea din 4 iunie 2015, Comisia/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punctul 60.
([137]) Hotărârea din 17 septembrie 1980, Philip Morris, 730/79, EU:C:1980:209, punctul 11; Hotărârea din 15 iunie 2000, Alzetta, cauzele conexate T-298/97, T-312/97 etc., EU:T:2000:151, punctul 80.
([138]) Hotărârea din 15 iunie 2000, Alzetta, cauzele conexate T-298/97, T-312/97 etc., EU:T:2000:151, punctele 141-147; Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans, C-280/00, EU:C:2003:415.
([139]) Hotărârea din 15 mai 2019, Achema AB și alții/Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK), C-706/17, EU:C:2019:407, punctul 92 și jurisprudența citată.

(234) În acest caz, beneficiarii hotărârii și, în orice caz, ai punerii sale în aplicare, Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V, sunt întreprinderi (a se vedea considerentul 227) care desfășoară o activitate economică constând în investiții, în special în infrastructură și energie în Uniune (a se vedea considerentul 51). Sectoarele energiei și investițiilor sunt sectoare liberalizate în care există concurență în interiorul UE. Astfel, orice avantaj acordat Antin este de natură să denatureze concurența și să consolideze poziția concurențială a Antin în comparație cu alte întreprinderi concurente în cadrul schimburilor comerciale din interiorul Uniunii.

(235) În consecință, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea în aplicare a hotărârii sunt de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre și să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența pe piața internă.

10.1.4. *Concluzie privind existența unui ajutor*

(236) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea în aplicare a hotărârii, constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

10.2. **Ajutor nou**

(237) Unele părți terțe susțin în observațiile lor că, în cazul în care hotărârea ar trebui considerată ca reprezentând ajutor, aceasta nu ar constitui „ajutor nou" în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului. Potrivit acestora, hotărârea ar trebui considerată ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului, deoarece nu se poate considera că hotărârea acordă ajutor separat de schema din 2007 și, întrucât ajutorul acordat Antin în temeiul schemei din 2007 constituie ajutor existent, hotărârea ar trebui, de asemenea, să fie considerată ajutor existent (a se vedea secțiunea 7.1.3).

(238) Totuși, acest argument interpretează greșit domeniul de aplicare al procedurii oficiale de investigare, care se referă la compensația primită de Antin în temeiul hotărârii. Orice considerații care să stabilească dacă schema din 2007 constituie ajutor existent nu sunt decisive pentru constatarea ajutorului existent în cadrul hotărârii, pentru care termenul de prescripție a început, în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului, de la momentul adoptării hotărârii (și anume 15 iunie 2018). Nu a existat niciun drept la o plată în temeiul schemei din 2007 pentru Antin, în plus față de plățile care fuseseră primite înainte de modificarea schemei în 2013. În cazul în care ar avea loc o astfel de plată, aceasta s-ar baza numai pe hotărâre, nu pe vreun drept preexistent. Hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, constituie astfel un ajutor nou.

(239) Comisia amintește că această constatare este conformă cu constatările Curții de Justiție în cauza Micula, potrivit cărora „*dreptul la despăgubire în discuție a fost acordat numai prin hotărârea arbitrală pronunțată de acest tribunal, care, prin admiterea cererii formulate de reclamanții din procedura arbitrală, nu numai că a constatat existența acestui drept, dar a cuantificat valoarea acestuia*” ([140]). Astfel, în această cauză, Curtea a precizat că „*dreptul la despăgubirea acordată pentru repararea prejudiciului pe care reclamanții din procedura arbitrală susțin că l-au suferit ca urmare a abrogării, cu încălcarea TBI, a schemei de stimulente fiscale în cauză nu a fost conferit decât prin hotărârea arbitrală. Astfel, abia la finalul procedurii arbitrale inițiate în acest scop de reclamanții din procedura arbitrală, în temeiul clauzei de arbitraj de la articolul 7 din TBI, aceștia din urmă au putut obține plata efectivă a acestei despăgubiri*” ([141]). Astfel, Curtea a constatat că „*Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat […] că ajutorul de stat vizat de decizia în litigiu a fost acordat la data abrogării schemei de stimulente fiscale în cauză*” ([142]). În speță, contrar susținerilor anumitor terți, ar fi eronat să se considere că ajutorul în cauză a fost acordat prin adoptarea schemei din 2007.

(240) În plus, astfel cum s-a demonstrat deja în secțiunea 10.1 din prezenta decizie, hotărârea îndeplinește ea însăși condițiile pentru existența ajutorului de stat, iar clasificarea sa ca ajutor de stat nu depinde de clasificarea schemei din 2007.

(241) În ceea ce privește argumentul potrivit căruia nu se poate considera că hotărârea acordă ajutor separat de schema din 2007 (a se vedea considerentele 146 și 176), pe baza hotărârii pronunțate în cauza Dobeles Hes ([143]), Comisia observă că respectiva cauză este diferită din punct de vedere factual de cauza de față și, prin urmare, nu este comparabilă. Mai precis, Curtea a statuat în hotărârea pronunțată în cauza Dobeles Hes că instituirea ca atare a unui ajutor de stat nu poate rezulta dintr-o hotărâre judecătorească, distinctă de avantajul tarifar instituit de reglementarea națională, în sensul că, atunci când o reglementare națională care instituie un drept legal la o plată majorată pentru energia electrică produsă din surse de energie regenerabile constituie un „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, cererile în justiție prin care se urmărește obținerea beneficiului complet al acestui drept trebuie privite ca solicitări de plată a părții neîncasate din acest ajutor de stat, iar nu ca cereri de acordare de către instanța sesizată a unui ajutor de stat distinct ([144]). Cu toate acestea, în speță, compensația acordată de Tribunal nu decurge dintr-un drept deja stabilit în legislația spaniolă, indiferent de hotărârea pronunțată. Dimpotrivă, hotărârea compensează Antin pentru retragerea unei scheme de ajutor ilegale, iar dreptul la compensație decurge direct din hotărâre. În plus, un tribunal arbitral nu este o instanță națională. Hotărârea pronunțată în cauza Dobeles Hes nu se poate aplica în speță nici din acest motiv.

(242) În sfârșit, în cazul unei scheme de ajutor, termenul de prescripție prevăzut la articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 nu începe să curgă de la punerea în aplicare a schemei de ajutor, astfel cum susțin părțile interesate. Dimpotrivă, astfel cum reiese din textul dispoziției respective, acesta începe să curgă de la data acordării ajutorului în temeiul schemei de ajutor. Aceasta este ziua în care societatea dobândește dreptul la plata individuală, adică ziua în care această plată este scadentă. Prin urmare, pentru plățile care ar fi devenit scadente după modificarea din 2013, termenul de prescripție ar putea începe să curgă cel mai devreme în ziua în care plățile ar fi fost scadente ([145]).

10.3. **Ilegalitatea ajutorului**

(243) Articolul 108 alineatul (3) din TFUE impune statului membru în cauză să nu pună în aplicare măsura preconizată până la adoptarea unei decizii definitive în urma procedurii Comisiei.

([140]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 25 ianuarie 2022, Comisia Europeană/European Food SA și alții, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctul 125.
([141]) *Ibidem*, punctul 124.
([142]) *Ibidem*, punctul 127.
([143]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 12 ianuarie 2023, SIA „DOBELES HES” și Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, cauzele conexate C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1.
([144]) A se vedea punctul 79 din hotărâre.
([145]) Hotărârea Curții din 8 decembrie 2011, France Télécom/Comisia, C-81/10 P, punctul 82; Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 12 ianuarie 2023, SIA „DOBELES HES” și Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, cauzele conexate C-702/20 și C-17/21, EU:C:2023:1, punctele 108-110.

(244) Potrivit unei jurisprudențe constante, elementul determinant pentru a stabili data la care dreptul de a primi un ajutor de stat a fost conferit beneficiarilor săi printr-o anumită măsură este legat de dobândirea de către aceștia a unui drept cert de a percepe acest ajutor și de angajamentul corelativ, în sarcina statului, de a acorda ajutorul respectiv. Astfel, la această dată, o asemenea măsură este susceptibilă să determine o denaturare a concurenței de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE ([146]).

(245) În acest caz, hotărârea a fost pronunțată la 15 iunie 2018 și a fost rectificată pentru erori materiale la 29 ianuarie 2019. Întrucât hotărârea pronunțată la 15 iunie 2018 a obligat Spania să plătească Antin o compensație în valoare de 101 milioane EUR (astfel cum a fost rectificată la 29 ianuarie 2019), la care s-au adăugat dobânzi aferente acestei sume, Antin a primit dreptul de a încasa compensația dispusă prin hotărâre la acea dată. Pe baza constatării Tribunalului potrivit căreia TCE s-a aplicat litigiului în cauză, articolul 26 alineatul (8) din TCE denotă că Spania este obligată să respecte rezultatul procedurii de arbitraj și, prin urmare, dreptul Antin de a primi ajutorul în temeiul hotărârii a fost conferit la 15 iunie 2018, iar ajutorul a fost acordat în temeiul hotărârii la aceeași dată [și anume la 15 iunie 2018 (a se vedea, de asemenea, secțiunea 10.2)].

(246) Spania a notificat hotărârea la 17 aprilie 2019 și, pe baza informațiilor disponibile în prezent, Spania nu a pus în aplicare, nu a executat hotărârea și nu a plătit sumele prevăzute în aceasta.

(247) Întrucât ajutorul a fost acordat la 15 iunie 2018 înainte de a fi aprobat de Comisie, Comisia consideră, prin urmare, că ajutorul care rezultă din hotărâre și, în orice caz, punerea sa în aplicare sunt ilegale.

(248) Din motive de exhaustivitate, Comisia observă că notificarea Spaniei nu este „abuzivă”, contrar afirmației formulate de terți. Prin notificarea ajutorului în cauză, Spania a acționat în conformitate cu obligația care îi revine în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, care, prin definiție, nu poate fi considerată un abuz de drept.

(249) În orice caz, punerea în aplicare a hotărârii după adoptarea prezentei decizii ar constitui, de asemenea, ajutor ilegal.

10.4. **Compatibilitatea ajutorului**

(250) Având în vedere că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, o astfel de măsură este interzisă, cu excepția cazului în care poate fi considerată compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) sau al articolului 107 alineatul (3) din TFUE.

(251) De la bun început, Comisia reamintește că, atunci când evaluează compatibilitatea unei măsuri cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatele (2) și (3) din TFUE, răspunderea principală în privința sarcinii probei îi revine statului membru ([147]). Până în prezent, Spania nu a prezentat argumente care ar putea justifica măsura în temeiul articolului 107 alineatul (2) sau al articolului 107 alineatul (3) din TFUE.

(252) Cu toate acestea, din motive de exhaustivitate, în decizia de inițiere a procedurii, pe lângă faptul că sarcina probei compatibilității revenea Spaniei, Comisia a considerat oportun să efectueze din oficiu o evaluare a compatibilității și și-a exprimat, cu titlu preliminar, îndoielile cu privire la compatibilitatea măsurii cu piața internă în ceea ce privește (i) o posibilă încălcare a dreptului Uniunii de către măsura de ajutor (considerentele 96-102 din decizia de inițiere a procedurii) și (ii) nerespectarea de către măsura de ajutor a criteriilor de compatibilitate prevăzute de orientările privind ajutoarele de stat aplicabile ajutoarelor de exploatare acordate energiei din surse regenerabile (a se vedea considerentele 108-154 din decizia de inițiere a procedurii).

(253) Din motivele expuse în continuare, Comisia își menține concluzia potrivit căreia hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare nu sunt compatibile cu piața internă deoarece încalcă dreptul Uniunii.

([146]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 25 ianuarie 2022, Comisia Europeană/European Food SA și alții, C-638/19 P, EU:C:2022:50, punctul 123.

([147]) Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 12 septembrie 2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Comisia, T-68/03, EU:T:2007:253, punctul 34.

10.4.1. *Încălcarea dreptului Uniunii*

(254) În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție, „un ajutor care, în sine sau prin unele dintre modalitățile sale, încalcă dispoziții sau principii generale ale dreptului Uniunii nu poate fi declarat compatibil cu piața internă […]. Astfel, atunci când modalitățile unui ajutor sunt atât de indisolubil legate de obiectul ajutorului încât nu ar fi posibil să fie analizate în mod izolat, efectul lor asupra compatibilității sau a incompatibilității ajutorului în ansamblul său trebuie în mod necesar să fie apreciat prin intermediul procedurii prevăzute la articolul 108 din TFUE” ([148]).

(255) De la bun început, Comisia reamintește că instanțele Uniunii consideră că un acord internațional nu poate să aducă atingere ordinii competențelor stabilite prin tratate și, prin urmare, autonomiei sistemului juridic al Uniunii, a căror respectare o asigură Curtea ([149]). Acest principiu este înscris în special în cuprinsul articolului 344 din TFUE, potrivit căruia statele membre se angajează să nu supună un diferend cu privire la interpretarea sau la aplicarea tratatelor unui alt mod de soluționare decât cele prevăzute de acestea ([150]).

(256) Pentru a garanta conservarea caracteristicilor specifice și a autonomiei ordinii juridice a Uniunii, tratatele au instituit un sistem jurisdicțional destinat să asigure coerența și unitatea în interpretarea dreptului Uniunii ([151]). În acest cadru, conform articolului 19 alineatul (1) TUE, revine instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul menționat ([152]). Cheia de boltă a sistemului jurisdicțional astfel conceput o constituie procedura trimiterii preliminare prevăzută la articolul 267 TFUE, care, prin instituirea unui dialog de la instanță la instanță tocmai între Curte și instanțele din statele membre, are drept scop asigurarea unității de interpretare a dreptului Uniunii, permițând în acest mod asigurarea coerenței acestuia, a efectului său deplin și a autonomiei sale, precum și, în ultimă instanță, a caracterului propriu al dreptului instituit de tratate ([153]).

(257) Astfel cum s-a explicat în considerentele 9-11, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, articolul 19 din TUE și articolele 267 și 344 din TFUE, precum și principiul general al autonomiei ordinii juridice a Uniunii se opun unei dispoziții cuprinse într-un acord internațional, potrivit căreia un investitor dintr-un stat membru parte la acest acord, în cazul unui litigiu referitor la investiții într-un alt stat membru parte la acordul respectiv, poate iniția o procedură împotriva acestui din urmă stat membru în fața unui tribunal arbitral a cărui competență acest stat membru s-a obligat să o accepte ([154]).

(258) Astfel, prin încheierea unui asemenea acord, statele membre părți la acesta consimt să înlăture din competența propriilor instanțe și, prin urmare, din sistemul jurisdicțional de căi de atac pe care articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE le impune acestora să îl stabilească în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, litigii care pot privi aplicarea sau interpretarea acestui drept. Un astfel de acord poate, așadar, să conducă la o situație în care aceste litigii nu sunt soluționate într-un mod care să garanteze deplina eficacitate a dreptului Uniunii ([155]).

(259) În speță, hotărârea se referă la un litigiu între un stat membru și doi investitori din alte două state membre și a fost adoptată în cadrul unei proceduri inițiate pe baza mecanismului de arbitraj între state și investitorii străini prevăzut la articolul 26 din TCE.

([148]) Hotărârea Curții de Justiție din 31 ianuarie 2023, Comisia/Anthony Braesch și alții, C-284/21 P, EU:C:2023:58, punctele 96 și 97 (a se vedea, de asemenea, jurisprudența menționată).

([149]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea, punctul 32 și jurisprudența citată. A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 42.

([150]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea, punctul 32. A se vedea, de asemenea, punctul 42 din hotărârea pronunțată în cauza Komstroy.

([151]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea, punctul 35. A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 45.

([152]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea, punctul 36. A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 45.

([153]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea, punctul 37. A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 46.

([154]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Achmea și hotărârea pronunțată în cauza Komstroy; Hotărârea Curții din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749.

([155]) Hotărârea Curții din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctul 34 și jurisprudența citată.

(260) Astfel cum se explică în considerentul 10 din decizia de inițiere a procedurii și astfel cum a statuat Curtea de Justiție în hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, TCE face parte, în temeiul actului de aprobare a încheierii sale de către Uniune și în conformitate cu articolul 216 din TFUE, din ordinea juridică a Uniunii, astfel încât însuși TCE este un act de drept al Uniunii ([156]). Prin urmare, orice tribunal constituit în temeiul TCE ar fi chemat să interpreteze și chiar să aplice dreptul Uniunii ([157]).

(261) În plus, astfel cum a arătat Curtea în hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, un tribunal ad-hoc, precum tribunalul care a pronunțat hotărârea, nu face parte din sistemul jurisdicțional al unui stat membru. Prin urmare, aceasta implică faptul că nu poate fi calificat drept instanță dintr-un stat membru în sensul articolului 267 din TFUE și, astfel, nu este abilitat să sesizeze Curtea de Justiție cu titlu preliminar în ceea ce privește interpretarea dreptului Uniunii ([158]). Ca urmare a incompatibilității cu dreptul Uniunii care ar rezulta în cazul în care un investitor dintr-un stat membru ar fi în măsură să declanșeze acest mecanism de arbitraj într-un litigiu privind o investiție efectuată de acesta într-un alt stat membru, Curtea de Justiție a constatat că articolul 26 din TCE trebuie interpretat în sensul că nu se aplică unei astfel de situații, și anume unui litigiu intra-UE.

(262) Pe baza celor de mai sus și contrar argumentului invocat de mai multe părți terțe interesate în observațiile lor scrise, trebuie să se considere că procedura care a condus la pronunțarea hotărârii nu avea un temei juridic. Articolul 26 din TCE nu este aplicabil unui litigiu precum cel în cauză între un stat membru și investitori din alte state membre în legătură cu o investiție realizată de aceștia din urmă în primul stat membru. Spania nu a făcut niciodată vreo ofertă de a arbitra astfel de litigii. Prin urmare, nu există un acord de arbitraj, iar un tribunal înființat pe baza unei dispoziții care nu se aplică nu este constituit în mod corespunzător. Tribunalul care a fost totuși înființat în prezenta cauză este caracterizat de viciile identificate de Curte în hotărârea pronunțată în cauza Komstroy. Acesta a fost constituit în temeiul articolului 37 alineatul (2) litera (b) din Convenția ICSID, astfel încât Convenția ICSID era aplicabilă controlului jurisdicțional al deciziilor sale, inclusiv al hotărârii. Articolele 52, 53 și 54 din Convenția ICSID nu prevăd decât un control limitat al deciziilor privind, în special, competența Tribunalului. În acest context, trebuie să se considere că hotărârea pronunțată de tribunal nu este supusă controlului unei instanțe dintr-un stat membru care poate asigura respectarea deplină a dreptului Uniunii.

(263) Prin urmare, chiar făcând abstracție de faptul că este nulă pe fondul lipsei unui temei juridic, hotărârea trebuie considerată incompatibilă cu dreptul Uniunii. Aceasta nu poate produce efecte și nu poate fi executată pentru a se proceda la plata despăgubirii acordate ([159]).

(264) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare, încalcă dreptul Uniunii, în special articolul 19 alineatul (1) din TUE și articolele 267 și 344 din TFUE, precum și principiul general al autonomiei ordinii juridice a UE.

10.4.2. *Neaplicarea articolului 351 din TFUE*

(265) Articolul 351 din TFUE prevede că „[d]ispozițiile tratatelor nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care rezultă din convențiile încheiate pentru statele membre aderente, înainte de data aderării acestora, între unul sau mai multe state membre, pe de o parte, și unul sau mai multe state terțe, pe de altă parte”.

([156]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 23.
([157]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 50.
([158]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctele 52 și 53.
([159]) Hotărârea din 21 septembrie 2022, Romatsa și alții, C-333/19, EU:C:2022:749, punctele 42-43; Declarație privind consecințele juridice ale Hotărârii Curții de Justiție în cauza Komstroy și înțelegerea comună privind neaplicabilitatea articolului 26 din Tratatul privind Carta energiei ca temei pentru procedurile de arbitraj din interiorul UE (JO L, 2024/2121, 6.8.2024).

(266) Potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 351 primul paragraf din TFUE are ca obiect să precizeze, în conformitate cu principiile dreptului internațional, că aplicarea Tratatelor UE nu afectează angajamentul asumat de statul membru în cauză de a respecta drepturile țărilor terțe care rezultă dintr-o convenție anterioară, precum și de a-și îndeplini obligațiile corelative ([160]). Articolul 351 primul paragraf din TFUE are astfel ca scop protejarea drepturilor statelor terțe, permițând statelor membre în cauză să își respecte angajamentele care le revin în temeiul unei convenții internaționale anterioare ([161]). În schimb, acesta nu permite statelor membre să invoce drepturi care decurg din asemenea convenții în raporturile lor interne în cadrul Uniunii ([162]).

(267) În plus, jurisprudența consideră că, pentru ca o normă a dreptului Uniunii să poată fi împiedicată de o convenție internațională, în temeiul articolului 351 primul paragraf din TFUE, trebuie îndeplinite două condiții: să fie vorba despre o convenție încheiată înainte de intrarea în vigoare a tratatelor Uniunii în statul membru în cauză și statul terț în cauză să aibă drepturi a căror respectare o poate solicita respectivului stat membru ([163]).

(268) În speță, astfel cum s-a explicat în nota de subsol (4), TCE a fost semnat de Uniune și de Spania în decembrie 1994 (și la 17 decembrie 1991 de Luxemburg și Țările de Jos, statele membre în care este înființat Antin) și a intrat în vigoare, în urma ratificării, în aprilie 1998. Spania a semnat ICSID la 21 martie 1994, intrând în vigoare, în urma ratificării, la 17 septembrie 1994. În cazul Luxemburgului, Convenția ICSID a intrat în vigoare la 29 august 1970, iar în cazul Țărilor de Jos la 14 octombrie 1966. Prin urmare, TCE și ICSID au fost încheiate după 1958 (data relevantă pentru aplicarea articolului 351 din TFUE în cazul Luxemburgului și al Țărilor de Jos) și după aderarea Spaniei la Uniune în 1986. Prima condiție prevăzută la articolul 351 din TFUE nu este, așadar, îndeplinită în cadrul niciunei constelații posibile.

(269) În plus, potrivit hotărârii pronunțate în cauza Komstroy, articolul 26 din TCE urmărește să reglementeze relațiile bilaterale ([164]). În mod similar, Convenția ICSID, în pofida caracterului său multilateral, are ca obiect reglementarea relațiilor bilaterale dintre părțile contractante în mod analog unui tratat bilateral. Astfel, deși statele terțe care au încheiat Convenția ICSID ar putea avea un interes ca Spania să își respecte obligațiile față de un alt stat membru procedând, în conformitate cu dispozițiile acestei convenții, la executarea unei hotărâri arbitrale care intră în domeniul de aplicare al acesteia, un asemenea interes pur factual nu poate fi asimilat unui „drept", în sensul articolului 351 primul paragraf din TFUE, care să poată justifica aplicarea acestei dispoziții ([165]). Prin urmare, nici a doua condiție prevăzută la articolul 351 din TFUE nu este îndeplinită nici de TCE, nici de Convenția ICSID.

(270) Prin urmare, trebuie să se concluzioneze că articolul 351 din TFUE nu este relevant în acest caz, iar concluzia Comisiei din considerentul 264 potrivit căreia hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare încalcă dreptul Uniunii nu este modificată de articolul 351 din TFUE.

10.4.3. *Lipsa încrederii legitime*

(271) Mai multe părți terțe interesate susțin în observațiile lor scrise că o decizie a Comisiei prin care se constată că hotărârea nu este compatibilă cu piața internă din cauza nerespectării dreptului Uniunii ar încălca principiul protecției încrederii legitime.

([160]) Hotărârea din 15 septembrie 2011, Comisia/Slovacia, C-264/09, EU:C:2011:580, punctul 41 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 74.

([161]) Hotărârea din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia Europeană, T-624/15 RENV și T-694/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 76 și jurisprudența citată.

([162]) *Ibidem*, punctul 77 și jurisprudența citată.

([163]) *Ibidem*, punctul 80 și jurisprudența citată.

([164]) A se vedea hotărârea pronunțată în cauza Komstroy, punctul 64.

([165]) Hotărârea din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV și T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 106 și jurisprudența citată.

(272) Principiul protecției încrederii legitime este un principiu fundamental al dreptului Uniunii care permite oricărui operator economic pe care o instituție l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate să se prevaleze de acesta ([166]). Cu toate acestea, atunci când un operator economic prudent și avizat ar fi putut să prevadă adoptarea de către instituții a unei măsuri de natură să îi afecteze interesele, persoana în cauză nu poate invoca principiul respectiv în cazul în care măsura este adoptată ([167]).

(273) Potrivit unei jurisprudențe constante, dreptul de a invoca principiul protecției încrederii legitime presupune îndeplinirea a trei condiții. În primul rând, administrația trebuie să fi furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiționate și concordante, emise de surse autorizate și de încredere. Constituie astfel de asigurări, indiferent de forma în care sunt comunicate, informațiile precise, necondiționate și concordante. În al doilea rând, aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o așteptare legitimă. În al treilea rând, asigurările furnizate trebuie să fie conforme normelor aplicabile ([168]).

(274) În ceea ce privește prima condiție, Comisia nu a furnizat niciodată asigurări care ar fi putut determina Antin să se aștepte în mod legitim că hotărârea nu constituie ajutor de stat sau că, în orice caz, Comisia ar considera hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare drept ajutor de stat legal și compatibil.

(275) În schimb, Comisia a precizat în mod clar în Decizia Comisiei din 2017, și anume înainte de pronunțarea hotărârii, că „*orice compensație pe care un tribunal arbitral ar acorda-o unui investitor ca urmare a faptului că Spania a modificat schema economică premium prin schema notificată ar constitui, în sine, ajutor de stat*” ([169]). Întrucât tribunalele arbitrale nu au competența de a declara ajutorul de stat compatibil cu piața internă – aceasta este de competența exclusivă a Comisiei –, un operator economic prudent și avizat s-ar fi putut aștepta ca orice astfel de hotărâre prin care se acordă compensații să constituie un ajutor de stat notificabil în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE și să fie supusă obligației de standstill. Prin urmare, investitorii nu au primit informații precise, necondiționate și concordante de natură să dea naștere unei încrederi legitime din partea lor.

(276) În plus, Comisia observă că nu poate fi generată o încredere legitimă în cazul actelor Uniunii care ar încălca dreptul Uniunii. Astfel cum se explică în considerentele 10-12, hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare încalcă articolul 19 alineatul (1) din TUE, precum și articolele 267 și 344 din TFUE și principiul general al autonomiei ordinii juridice a UE. Prin urmare, măsura nu poate genera nicio încredere legitimă.

(277) Pe baza celor de mai sus, Comisia consideră că principiul încrederii legitime nu aduce atingere concluziei potrivit căreia hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare sunt contrare dreptului Uniunii și, prin urmare, sunt incompatibile cu piața internă.

10.4.4. *Concluzie privind compatibilitatea ajutorului*

(278) Pe baza considerațiilor de mai sus, Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare încalcă dispozițiile dreptului Uniunii, și anume articolul 19 alineatul (1) din TUE și articolele 267 și 344 din TFUE, precum și principiul general al autonomiei ordinii juridice a UE. Fără a fi necesar să se examineze dacă ajutorul implică o discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate cu încălcarea articolului 18 din TFUE sau dacă este compatibil cu Orientările privind ajutoarele de stat aplicabile ajutoarelor pentru energie din surse regenerabile, trebuie să se concluzioneze că măsura nu este compatibilă cu piața internă și, prin urmare, nu poate fi autorizată.

([166]) Hotărârea din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV și T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 228 și jurisprudența citată.
([167]) Hotărârea din 2 octombrie 2024, European Food SA și alții/Comisia, T-624/15 RENV, T-694/15 RENV și T-704/15 RENV, EU:T:2024:659, punctul 229 și jurisprudența citată.
([168]) *Ibidem*, punctul 230 și jurisprudența citată.
([169]) Considerentul 165 din decizia de inițiere a procedurii din 2017.

11. PREVENIREA PUNERII ÎN APLICARE A HOTĂRÂRII ȘI RECUPERAREA

(279) În conformitate cu TFUE și cu jurisprudența constantă a instanțelor Uniunii, atunci când constată că un ajutor este incompatibil cu piața internă, Comisia are competența de a hotărî dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul ([170]). De asemenea, instanțele Uniunii au susținut în mod consecvent că obligația unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([171]).

(280) În acest context, instanțele Uniunii au stabilit că acest obiectiv este atins în momentul în care sumele acordate sub forma ajutorului ilegal sunt rambursate de beneficiar, care pierde astfel avantajul de care dispunea față de concurenții săi pe piața internă, iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită ([172]).

(281) În conformitate cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([173]) prevede că „[a]tunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar”.

(282) Astfel cum a statuat Curtea de Justiție, ajutorul ilegal trebuie recuperat de la societatea care continuă activitatea economică a întreprinderii care a beneficiat de acest ajutor atunci când este stabilit că societatea respectivă păstrează beneficiul efectiv al avantajului concurențial legat de acordarea ajutorului menționat ([174]). În această privință, Curtea de Justiție a statuat că „*în cadrul misiunii lor de recuperare a ajutorului și în scopul de a garanta deplina efectivitate a unei decizii de recuperare a Comisiei care identifică în mod precis beneficiarul ajutorului, precum și de a elimina efectiv denaturarea concurenței cauzată de avantajul concurențial legat de primirea ajutorului, autoritățile și instanțele naționale sunt obligate să identifice o altă întreprindere decât cea identificată în această decizie de recuperare, în ipoteza în care avantajul legat de ajutorul în cauză a fost transferat efectiv acestei alte întreprinderi ulterior adoptării deciziei de recuperare menționate*” ([175]).

(283) În acest caz, din observațiile anterioare reiese că Spania recuperează orice plată a ajutorului către Antin sau către orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia. Cu toate acestea, pe baza informațiilor de care dispune Comisia, în timp ce hotărârea în sine a fost transmisă și, prin urmare, ajutorul în cauză a fost acordat Antin ([176]), Spania nu a executat, nu a pus în aplicare această hotărâre și nu a plătit sumele prevăzute în aceasta. Prin urmare, pe baza informațiilor de care dispune Comisia, niciun ajutor de stat nu a fost plătit efectiv și nu este necesară recuperarea în cazul în care Spania continuă să nu plătească nicio compensație în temeiul hotărârii în viitor.

(284) În acest context, pe lângă faptul că nu pune în aplicare, nu execută hotărârea și nu plătește sumele prevăzute în aceasta, Spania se asigură că, de la data adoptării prezentei decizii, nu se pune în aplicare, nu se execută hotărârea și nu se plătește nicio sumă prevăzută în aceasta în orice alt mod. În cazul în care are loc o astfel de punere în aplicare, executare sau plată a unei sume, Spania recuperează orice sumă transferată efectiv ca urmare a plății, punerii în aplicare sau executării respective ([177]). În acest sens, Spania recuperează orice plată a ajutorului efectuată în temeiul hotărârii către Antin și către orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia.

([170]) Hotărârea din 12 iulie 1973, Comisia/Germania, 70/72, EU:C:1973:87, punctul 13.
([171]) Hotărârea din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, C-142/87, EU:C:1990:125, punctul 66.
([172]) Hotărârea din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, EU:C:1999:311, punctele 64 și 65.
([173]) A se vedea nota de subsol 60.
([174]) Hotărârea din 16 ianuarie 2025, Scai Srl/Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, punctul 40; Hotărârea din 7 martie 2018, SNCF Mobilités/Comisia, C-127/16 P, EU:C:2018:165, punctele 104 și 106.
([175]) Hotărârea din 16 ianuarie 2025, Scai Srl/Regione Campania, C-588/23, EU:C:2025:23, punctul 46.
([176]) A se vedea, de asemenea, secțiunea 10.3 din prezenta decizie.
([177]) Pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, Spania ia, de asemenea, toate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica Antin și orice terț care poate obține sau a obținut hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia să solicite recunoașterea, punerea în aplicare și executarea hotărârii în statele membre ale Uniunii sau în țări terțe.

(285) Pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, Spania ia, de asemenea, toate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica Antin și orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia să solicite recunoașterea, punerea în aplicare și executarea hotărârii, fie în statele membre ale Uniunii, fie în țări terțe.

(286) În plus, trebuie amintit că din principiul cooperării loiale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din TUE rezultă că statele membre, în special instanțele naționale, trebuie să ia toate măsurile de natură să garanteze aplicabilitatea și eficacitatea dreptului Uniunii, în special a normelor dreptului Uniunii în materie de ajutoare de stat prevăzute la articolele 107 și 108 din TFUE ([178]). Ca urmare a aceluiași principiu al cooperării loiale, instanțele naționale trebuie să ia toate măsurile de natură să garanteze aplicabilitatea și eficacitatea articolului 19 alineatul (1) din TUE, a articolelor 267 și 344 din TFUE, precum și a principiului autonomiei ordinii juridice a Uniunii ([179]). Prin urmare, în acest caz, principiul cooperării loiale impune instanțelor naționale ale statelor membre, inclusiv instanțelor naționale care nu sunt spaniole, să nu recunoască, execute sau să pună în aplicare hotărârea și să ia toate măsurile care se impun pentru a împiedica recunoașterea, executarea sau punerea în aplicare a hotărârii (de exemplu, prin obligarea întreprinderilor înființate în jurisdicția lor să înceteze orice acțiune care vizează recunoașterea sau executarea hotărârii în alte jurisdicții și prin obligarea acestora la plata unor penalități cu titlu cominatoriu în cazul nerespectării ordinului de încetare a oricărei astfel de acțiuni).

12. **CONCLUZIE**

Comisia concluzionează că hotărârea și, în orice caz, punerea sa în aplicare implică un ajutor de stat care nu este compatibil cu piața internă, deoarece se bazează pe o interpretare a TCE care încalcă dreptul Uniunii. Prin urmare, Spania recuperează orice plată a ajutorului, inclusiv de la orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia. Pe lângă faptul că nu pune în aplicare, nu execută hotărârea și nu plătește sumele prevăzute în aceasta, Spania se asigură că, de la data adoptării prezentei decizii, nu se pune în aplicare, nu se execută hotărârea și nu se plătește nicio sumă prevăzută în aceasta în orice alt mod și recuperează orice sumă transferată efectiv ca urmare a plății, punerii în aplicare sau executării respective. Pentru a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, Spania ia, de asemenea, toate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica Antin și orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea sau orice drept în temeiul acesteia să solicite recunoașterea, punerea în aplicare și executarea hotărârii, fie în statele membre ale Uniunii, fie în țări terțe,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Hotărârea pronunțată de tribunalul arbitral instituit sub auspiciile Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții, în contextul procedurii de arbitraj Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V./Spania în favoarea Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V. (cauza ICSID nr. ARB/13/31) constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care este incompatibil cu piața internă.

([178]) Hotărârea din 14 martie 2024, Comisia Europeană/Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, C-516/22, EU:C:2024:231, punctele 93-99.

([179]) În acest context, o instanță neerlandeză (*Rechtbank Amsterdam*), în cauza Koninkrijk Spanje/AES Solar Energy Cooperatief UA – Ampere Equity Fund BV (i) a declarat că o hotărâre pronunțată în interiorul UE ca urmare a încălcării TCE de către Spania constituie ajutor de stat ilegal în temeiul dreptului Uniunii atât timp cât Comisia Europeană nu a aprobat-o; (ii) a declarat că recuperarea despăgubirilor în temeiul hotărârii respective ar fi contrară dreptului Uniunii atât timp cât procedurile privind ajutoarele de stat rămân pendinte și (iii) a obligat pârâtele să plătească Spaniei orice sumă pe care Spania poate fi obligată să o plătească pârâtei (sau oricărui succesor în drepturi), în următoarele condiții: executarea hotărârii are drept rezultat efectuarea unei plăți efective de către Spania, iar Comisia Europeană încă nu s-a pronunțat cu privire la măsura în care hotărârea constituie ajutor de stat ilegal în temeiul dreptului Uniunii.

În orice caz, punerea în aplicare, executarea hotărârii sau plata sumelor prevăzute în hotărârea pronunțată de tribunalul arbitral instituit sub auspiciile Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții, în contextul procedurii de arbitraj Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V./Spania în favoarea Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l. și Antin Energia Termosolar B.V. constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care este incompatibil cu piața internă.

Articolul 2

Regatul Spaniei nu plătește niciunul dintre ajutoarele menționate la articolul 1 și se asigură că nicio plată a ajutorului menționat la articolul 1 nu se efectuează de la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 3

Regatul Spaniei ia toate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V și orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea menționată la articolul 1 sau orice drept în temeiul acesteia să solicite recunoașterea, punerea în aplicare și executarea hotărârii, fie în statele membre ale Uniunii Europene, fie în țări terțe.

Articolul 4

Regatul Spaniei recuperează orice plată a ajutorului menționat la articolul 1 efectuată către Antin Infrastructure Services Luxembourg S.à.r.l., Antin Energia Termosolar B.V, precum și către orice terț care a obținut sau poate obține hotărârea menționată la articolul 1 sau orice drept în temeiul acesteia, inclusiv plata rezultată din executarea silită în țări terțe.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Regatului Spaniei.

Adoptată la Bruxelles, 24 martie 2025.

Pentru Comisie
Valdis DOMBROVSKIS
Membru al Comisiei